

دانشکده مهندسی

پایان نامه کارشناسی ارشد

گروه مهندسی کامپیوتر

تحلیل، طراحی و پیاده سازی وب سایت مربوط به زنجیره تامین و شبکه
جهانی حمل و نقل - بخش بلاکچین

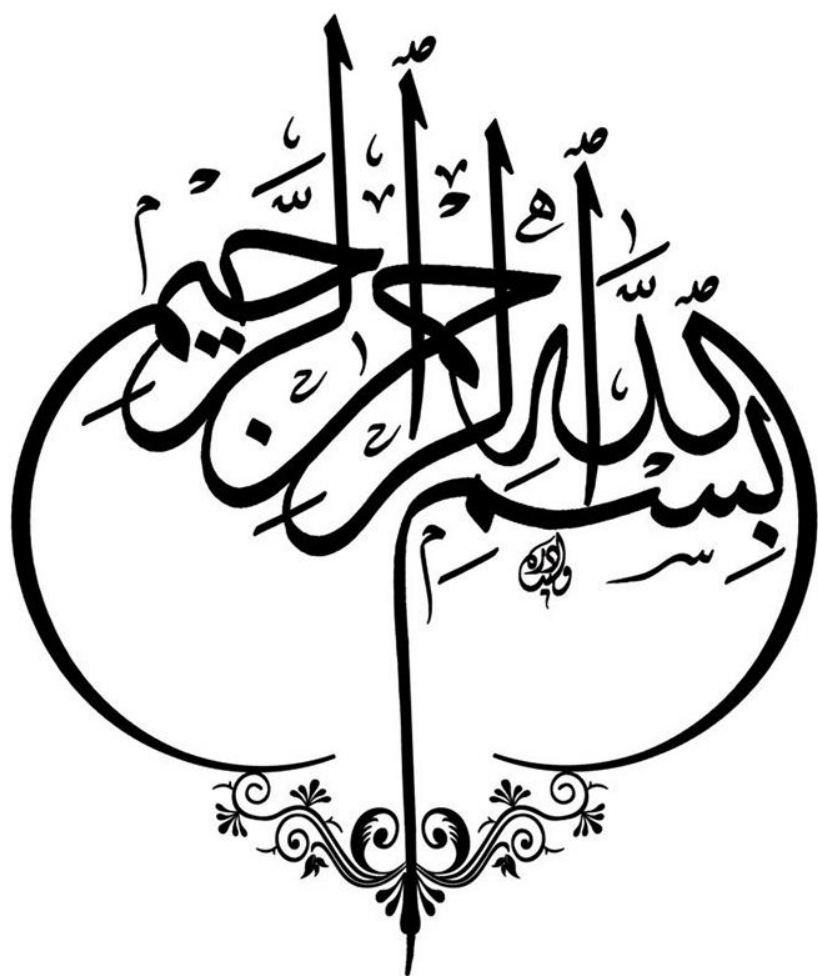
نگارنده:

سارا بلوری بزاز

استاد راهنما:

دکتر عباس رسول زادگان

زمستان ۱۴۰۱

اصالت نامه

فرم ارزشیابی

تقدیم به

مقدس‌ترین واژه‌ها در لغت‌نامه دلم

مادر مهربانم که زندگیم را مدیون مهر و عطوفت او هستم

پدرم، مهربانی مشفق، بردبار و حامی

تقدیر و تشکر

حمد و سپاس سزاوار خداوندی است که مرا نعمت هستی بخشید و در مسیر آموختن علم قرار داد. در این مسیر با اساتیدی فرهیخته، صبور و با اخلاق آشنایم ساخت. هر چند در مقام قدردانی از زحمات ایشان زبان قاصر و دست ناتوان است، اما بر خود لازم می‌دانم از زحمات و راهنمایی‌های استاد گرانقدر جناب آقای دکتر عباس رسول‌زادگان قدردانی و تشکر نمایم چرا که بدون راهنمایی‌ها و دلسوزی‌های ایشان گردآوری این پایان‌نامه امکان‌پذیر نبود. همچنین از راهنمایی‌ها و کمک‌های همه اعضای محترم آزمایشگاه کیفیت نرم‌افزار نیز صمیمانه کمال تشکر و قدردانی را دارم.

بسمه تعالی

مشخصات رساله/پایان نامه تحصیلی دانشجویان

دانشگاه فردوسی مشهد

عنوان رساله/پایان نامه: تحلیل، طراحی و پیاده‌سازی وب سایت مربوط به زنجیره تامین و شبکه جهانی حمل و

نقل - بخش بلاکچین

نام نویسنده: سارا بلوری بزاز

نام استاد(ان) راهنما: جناب آقای دکتر عباس رسول‌زادگان

نام استاد(ان) مشاور: --

دانشکده : مهندسی	گروه: کامپیوتر	رشته تحصیلی: نرم افزار
تاریخ تصویب:	تاریخ دفاع:	
مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد	تعداد صفحات:	

چکیده رساله/پایان نامه:

کلید واژه:	امضای استاد راهنما: دکتر عباس رسول‌زادگان
بلاکچین، ذخیره سازی امن داده، سیستم توزیع شده، قرارداد هوشمند، چارچوب Hyperledger Fabric	امضا

چکیده

فهرست مطالب

۱- مقدمه.....	۱۲
۲- پیشینه.....	۱۲
۳- راهکار پیشنهادی.....	۱۳
۳-۱- پیاده‌سازی پروژه - سمت کاربر.....	۱۴
۳-۱-۱- پیاده‌سازی زیرخدمات‌های FCL و Chartering.....	۱۵
۳-۱-۲- پیاده‌سازی زیرخدمت Air.....	۲۵
۳-۲- پیاده‌سازی پروژه - سمت سرور.....	۲۹
۳-۲-۱- پیاده‌سازی زیرخدمات‌های FCL و Chartering.....	۲۹
۳-۲-۲- پیاده‌سازی زیرخدمت Air.....	۳۰
۴- ارزیابی.....	۳۴
۵- نتیجه‌گیری و کارهای آتی.....	۳۴
۶- راهنمای فنی.....	۳۵
۶-۱- راهنمای فنی - فرانت وبسایت Cayload.....	۳۵
۶-۲- راهنمای فنی - سمت سرور.....	۳۶
۶-۲-۱- زیرخدمت FCL و Chartering - سمت سرور.....	۳۶
۶-۲-۲- زیرخدمت Air - سمت سرور.....	۳۷
۶-۳- راهنمای فنی - سمت مشتری.....	۴۰
مراجع.....	۴۸
پیوست.....	۴۹

فهرست شکل‌ها

شکل ۳-۱: نمایی از نرم‌افزار بلاکچین	۱۵
شکل ۳-۲: نمونه‌ای از مفاد قرارداد FCL در وبسایت	۱۶
شکل ۳-۳: نمودار مورد کاربرد ریزخدمت FCL	۱۷
شکل ۳-۴: صفحه ورود به نرم افزار	۱۸
شکل ۳-۵: بارگذاری/ذخیره‌سازی کلید خصوصی	۲۲
شکل ۳-۶: صفحه نمایش لیست قراردادها	۲۳
شکل ۳-۷: نمایی از اطلاعات قرارداد در قالب PDF	۲۳
شکل ۳-۸: نمودار کلاس زیرخدمت FCL	۲۴
شکل ۳-۹: نمایی از نرم افزار - زیرخدمت Air	۲۶
شکل ۳-۱۰: نمودار مورد کاربر زیرخدمت Air	۲۶
شکل ۳-۱۱: نمودار کلاس زیرخدمت Air	۲۸
شکل ۳-۱۲: شماتیک روابط بین اجزای سازنده سمت سرور	۳۱
شکل ۶-۱: سازنده کلاس Cayload در قرارداد هوشمند	۳۸
شکل ۶-۲: تابع configNetwork جهت برقرار ارتباط با شبکه بلاکچین	۴۰
شکل ۶-۳: پوشه‌بندی سمت مشتری	۴۱
شکل ۶-۴: سازنده کلاس Ui_landing_page()	۴۲
شکل ۶-۵: تابع اجرایی بعد از اتمام عملیات ورود کاربر	۴۲
شکل ۶-۶: تابع implement مربوط به زیرخدمت FCL و Chartering	۴۴
شکل ۶-۷: تابع implement مربوط به زیرخدمت Air	۴۵

فهرست جدول‌ها

جدول ۱-۳: خدمات و زیرخدمات در پروژه حمل و نقل	۱۴
جدول ۲-۳: نگاشت توابع به سند	۲۴
جدول ۳-۳: نگاشت توابع به سند	۲۸
جدول ۴-۳: نگاشت توابع قرارداد هوشمند نصب شده بر روی بلاکچین	۳۱
جدول ۵-۳: نگاشت توابع مربوط به برنامه واسط	۳۲
جدول ۶-۳: نگاشت توابع در راه‌اندازی شبکه بلاکچین	۳۳
جدول ۱-۶: آدرس فایل فرانت زیرخدمات‌ها	۳۶
جدول ۲-۶: آدرس فایل سرور زیرخدمات‌ها	۳۶
جدول ۳-۶: نگاشت توابع سمت سرور	۳۷
جدول ۴-۶: نگاشت توابع قرارداد هوشمند	۳۹
جدول ۵-۶: نگاشت توابع سمت سرور زیرخدمت Air	۴۰
جدول ۶-۶: نگاشت توابع اجرایی بعد از ورود موفقیت آمیز کاربر	۴۳
جدول ۷-۶: نگاشت توابع مربوط به دکمه‌های نرم افزار تحت دستکتاپ	۴۳
جدول ۸-۶: نگاشت توابع فرایند امضا کردن قرارداد در زیرخدمت FCL و Chartering	۴۴

۱- مقدمه

۲- پیشینه

۳- راهکار پیشنهادی

هدف روش پیشنهادی، ذخیره‌سازی امن داده‌ها در شبکه بلاکچین است. بدین منظور سعی شده است برای به دست آوردن روش مناسب جهت ذخیره‌سازی، دو روش مختلف پیاده‌سازی شود. در ابتدا، ذخیره‌سازی داده‌های یک سیستم حمل و نقل جهانی تحت وب در شبکه بلاکچین صورت گرفته است. در انتها، کار انجام شده از حالت خاص منظوره به حالت عام منظوره تبدیل شده است. پیاده‌سازی روش‌های پیشنهادی از دو بخش کاربر و سرور تشکیل شده که در ادامه، به جزئیات پیاده‌سازی هر یک از روش‌ها پرداخته شده است.

۳-۱- پیاده‌سازی پروژه - سمت کاربر

در پروژه حمل و نقل، امکان عقد قرارداد در خدمات مختلف برای کاربران مهیا شده است. این خدمات شامل موارد حمل و نقل دریایی، ریلی، زمینی، هوایی و چند وجهی است که هر یک شامل زیرخدمات مختلفی می‌شوند که در جدول ۳-۱: خدمات و زیرخدمات در پروژه حمل و نقل زیر آورده شده است:

جدول ۳-۱: خدمات و زیرخدمات در پروژه حمل و نقل

زیر خدمات‌ها									خدمات‌ها
Ship Chandler	Shipyard	Sale Container	Broker	LCL	FCL	Line	Bulk	Chartering	دریایی
Rail Industry			Owner Wagons			Expeditor			ریلی
Drivers			Less Truck Loading			Full Truck Loading			زمینی
Courier			Air Cargo						هوایی
Logistic			Freight Forwarding						چند وجهی

در زیرخدمات FCL و Chartering مربوط به خدمت دریایی و Air مربوط به خدمت هوایی، تکنولوژی بلاکچین جهت ذخیره‌سازی قراردادها، پیاده‌سازی شده است. در این زیرخدماتها، کاربران بعد از نهایی کردن قراردادهای خود، می‌توانند قراردادهای مذکور را در نرم افزار تحت بلاکچین مشاهده کنند. سپس در صورت تمایل، هر کاربر می‌تواند قرارداد خود را با کمک کلید خصوصی خود امضا کند و آن را وارد بلاکچین کند. با اضافه شده قرارداد به بلاکچین، قرارداد ذخیره و غیرقابل ویرایش خواهد شد. نهایی شدن قرارداد بدین معناست که طرفین قرارداد بر سر تعدادی از مفاد خاص قرارداد به توافق برسند و در سایت، قرارداد اولیه خود را نهایی کنند.

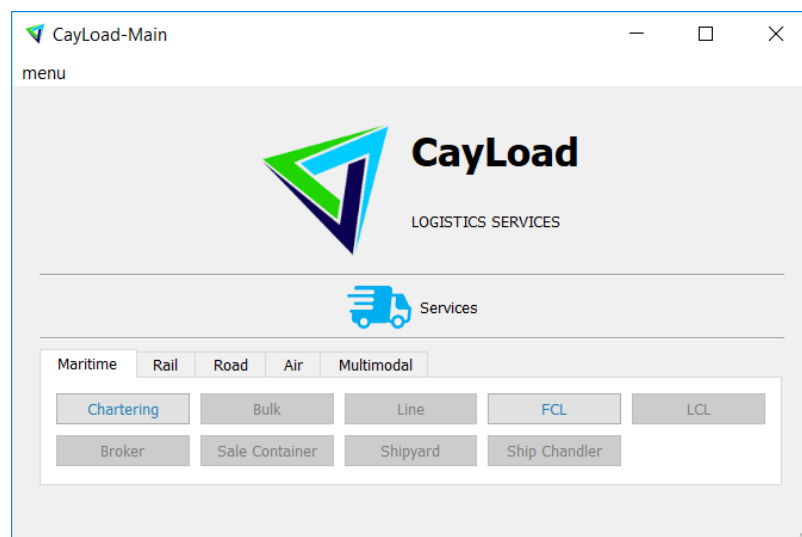
در امضا کردن قراردادها، لازم است که برای طرفین قرارداد کلید عمومی تولید شده باشد (به عبارت دیگر حداقل یکبار در نرم افزار بلاکچین وارد شده باشند) تا اجازه امضا کردن قرارداد به طرفین داده شود؛ در غیراینصورت امکان امضا کردن قرارداد در نرم افزار از طرفین گرفته می‌شود.

در این طرح، از آنجایی که پروژه یک پروژه خصوصی است، بلاکچین آن از نوع خصوصی می‌باشد و اعضای موجود در بلاکچین توسط سرور مرکزی سایت مورد احراز هویت قرار می‌گیرند. به عبارت دیگر، تنها کاربرانی که در وبسایت مربوطه ثبت نام کرده باشند امکان استفاده از نرم افزار بلاکچین را دارد؛ چرا که در ابتدای استفاده از نرم افزار لازم است کاربر احراز هویت کند.

از آنجایی که پیاده سازی زیرخدماتهای FCL و Chartering با Air متفاوت است، جزئیات پیاده سازی هر یک به صورت جداگانه شرح داده شده است.

۳-۱-۱- پیاده‌سازی زیرخدماتهای FCL و Chartering

از آنجایی که پیاده‌سازی این دو زیرخدمت مشابه یکدیگر است، تنها به جزئیات نحوه‌ی پیاده‌سازی زیرخدمت FCL پرداخته خواهد شد. در این برنامه، پیاده‌سازی بلاکچین با زبان پایتون زده شده است. همچنین برای بخش گرافیک نرم‌افزار از کتابخانه QTPython استفاده شده است. جهت پیاده‌سازی بلاکچین از کتابخانه‌های مختلفی استفاده شده که در ادامه به آن پرداخته می‌شود.

شکل ۳-۱: نمایی از نرم‌افزار بلاکچین

همانطور که گفته شد، ابتدا باید طرفین قرارداد، قرارداد مورد نظر خود را تایید نهایی کنند. برای انجام این کار، هر کاربر می‌تواند قراردادهای خود را در وب سایت مربوط به پروژه‌ی حمل و نقل مشاهده کند و در صورت تمایل آن را تایید نهایی کند. به عنوان مثال، در تصویر زیر نمونه قراردادی از زیرخدمت FCL آورده

شده است که در انتهای آن کاربر می‌تواند با زدن دکمه sign the contract قرارداد مربوطه را تایید نهایی کند. در نتیجه زمانی که تمامی افراد داخل قرارداد، مفاد قرارداد را تایید نهایی کنند، قرارداد مربوطه در برنامه تحت **دسکتاپ** نمایش داده می‌شود.

The image shows a web-based form for creating a shipping contract. The form is titled 'Inquiry' and has several tabs: 'Booking No', 'Booking Note', 'Shipping Order', 'Draft BL', 'Invoice', 'Payment Receipt', and 'Release BL'. The 'Shipping Order' tab is active. The form is divided into several sections. The top section is for 'Line 1' and includes fields for 'No of Container x Container Type', 'Price' (set to 200), 'Transit Time', 'Liner', 'Other lines', 'Term POL', 'Term POD', 'Include', 'Exclude', 'CLS', 'ETD', 'Free Time POL', and 'Free Time POD'. Below this is a 'Description' field. The next section is for 'Freight Prepaid Fee', 'Freight Collect Fee', 'BL Require', and 'BL Fees'. Below that is a 'Description & Other Costs' field. At the bottom, there is a section for 'If you have any quotation form for this inquiry, please upload it here.' with a 'Choose a file to upload.' button. Below that is a section for 'Do you like to sign smart contract for handling this shipment? (it's free)' with a 'Yes' checkbox. Below that is a section for 'Provide Shipping Line POD Services (?)' with a 'Yes' checkbox and a 'No' button. At the bottom right, there is a 'Submit Line' button and a 'Sing the contract' button.

شکل ۳-۲: نمونه‌ای از مفاد قرارداد FCL در وبسایت

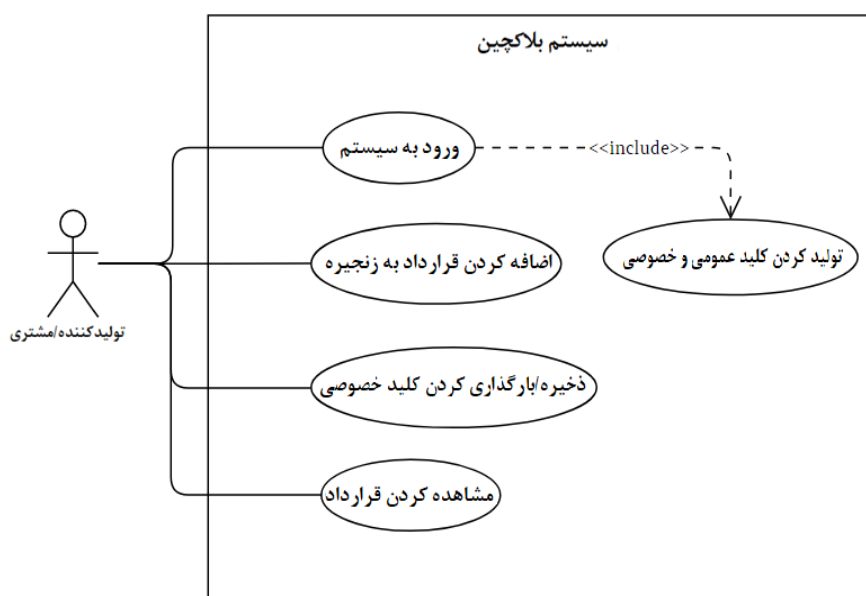
با توجه به وجود احتمال افزایش کاربران، مشکلاتی در ذخیره‌سازی و انتقال بلاکچین بین کاربران و سرور به وجود می‌آید. دلیل بروز این مشکل این است که افزایش کاربران باعث افزایش حجم قراردادهای عقد شده بین کاربران می‌شود؛ در نتیجه احتمال افزایش حجم زنجیره بلاکچین وجود دارد. در جهت حل این مسئله تصمیم بر این گرفته شد که برای هر قرارداد یک شبکه بلاکچین جداگانه تشکیل شود و در نهایت شبکه مربوطه برای هر قرارداد در سرور ذخیره می‌شود. در نتیجه هر شبکه بلاکچین به تعداد طرفین قرارداد بعلاوه یک بلوک جنسیس، بلوک خواهد داشت. به عنوان مثال، برای قراردادی که طرفین قرارداد آن دو کاربر هستند، تعداد بلوک‌های شبکه بلاکچین مربوط به آن قرارداد سه بلوک خواهد بود. در نتیجه حجم کمی نیاز خواهد بود تا در سرور ذخیره شود. این مسئله می‌تواند امنیت شبکه بلاکچین را کاهش دهد؛ زیرا در این صورت یک

کاربر مخرب می‌تواند با تغییر دادن کل بلوک‌ها (که تعداد آن بسیار کم است) متناسب با خواسته خود، داده‌های ذخیره شده را تغییر دهد.

در ادامه به کمک نمودار مورد کاربرد و نمودار کلاس به جزئیات هر بخش پرداخته شده است. همانطور که گفته شده، از آنجایی که پیاده سازی دو زیرخدمت ذکر شده مشابه یکدیگر است و تنها در API ها با هم متفاوت هستند، به توضیحات تنها یکی از این زیرخدمت‌ها، FCL، پرداخته شده است.

• نمودار مورد کاربرد زیرخدمت FCL

در پروژه حمل و نقل، بخش بلاکچین یک مورد کاربرد به حساب می‌آید؛ اما برای فهم بهتر جزئیات این بخش، نمودار مورد کاربرد آن بصورت جزئی تر رسم شده که به شکل زیر می‌باشد. در این نمودار بخش‌های مهم سیستم در قالب نمودار مورد کاربرد بیان شده است.

شکل ۳-۳: نمودار مورد کاربرد ریزخدمت FCL

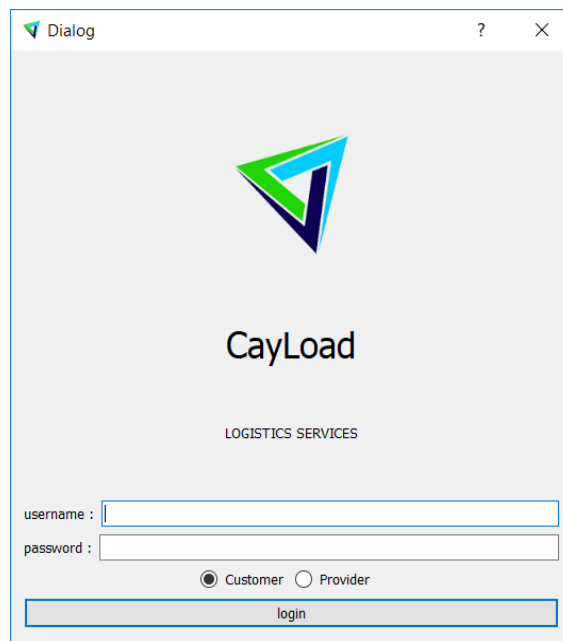
۱. مورد کاربرد ورود به سیستم

در این مورد کاربرد، برای ورود کاربر به نرم افزار از همان مکانیزم و API های پیاده سازی شده مربوط به سایت استفاده شده است. در فرایند ورود به سیستم، عملیات تولید کلید نیز صورت می‌گیرد. در طی این فرایند سه حالت برای تولید کلیدها به وجود می‌آید که به شرح زیر می‌باشد:

حالت اول: کاربر برای اولین بار نرم افزار را نصب کرده باشد. در اینصورت فیلد کلید عمومی کاربر در سمت سرور خالی است و تنها نام کاربری و رمز عبور فرد وجود دارد. در اینصورت بعد از ورود موفقیت آمیز کاربر، سیستم کلید عمومی و کلید خصوصی تولید می کند و آنها را در سیستم کاربر ذخیره می کند؛ همچنین کلید عمومی او به سرور ارسال می شود و در آنجا نیز ذخیره می شود.

حالت دوم: کاربر نرم افزار را از قبل نصب کرده و مجدد از نرم افزار استفاده می کند. در اینصورت کاربر بعد از ورود موفقیت آمیز، از آنجایی که کلید عمومی و خصوصی از قبل تولید شده و در سیستم ذخیره شده است، کلید عمومی و خصوصی جدیدی تولید نمی شود و از کلیدهای قبلی استفاده می شود.

حالت سوم: کاربر مجبور به نصب مجدد نرم افزار شده است. در اینصورت کاربر بعد از ورود موفقیت آمیز، از آنجایی که کلید عمومی تولید شده او در سرور وجود دارد ولی در سیستم وجود ندارد، مشخص می شود کلیدهای عمومی و خصوصی برای او تولید شده است. در نتیجه لازم است کاربر کلید خصوصی خود را بارگذاری کند تا به کمک آن کلید عمومی بازیابی شود و آن را با کلید عمومی موجود در سرور مقایسه شود تا صحت آن تایید شود.

شکل ۳-۴: صفحه ورود به نرم افزار

۲. مورد کاربرد تولید کلید عمومی و خصوصی

در این مورد کاربرد به تولید کلید جهت رمزنگاری نامتقارن پرداخته می‌شود. رمزنگاری نامتقارن یک سیستم رمزنگاری است که از دو کلید جهت رمزگذاری و رمزگشایی استفاده می‌کند. جهت تولید کلید عمومی و خصوصی و قابلیت امضا کردن از الگوریتم رمزنگاری RSA موجود در کتابخانه‌ی آماده‌ی cryptography استفاده شده است. برای تولید کلید خصوصی از تابع `rsa.generate_private_key()` استفاده شده است. یکی از مهمترین پارامترهای این تابع سایز کلید است که معادل ۲۰۴۸ بیت قرار داده شده است. سایز کلید میزان امنیت کلید را مشخص می‌کند که هرچه این سایز بیشتر باشد از امنیت بالاتری برخوردار است. در حال حاضر از آنجایی که روز به روز سیستم‌های قوی‌تری به بازار عرضه می‌شوند در نتیجه حداقل سایز مورد نیاز جهت جعل نشدن کلید در الگوریتم RSA معادل ۲۰۴۸ بیت اعلام شده است. با کلید خصوصی تولید شده، به کمک تابع `public_key()` کلید عمومی متناظر تولید می‌شود.

بعد از ساخت کلیدها، کلیدهای تولید شده در سیستم کاربر ذخیره می‌شود و کلید عمومی به سرور ارسال می‌شود و در سرور نیز ذخیره می‌شود. از آنجایی که کلیدهای گفته شده از اهمیت زیادی برخوردار هستند، قبل از ذخیره سازی کلیدها، آنها به کمک کلید متقارن رمزنگاری می‌شوند. برای رمزنگاری متقارن از کتابخانه PBKDF2HMAC و Fernet استفاده شده است.

۳. مورد کاربرد اضافه کردن قرارداد به زنجیره

یکی از بخش‌های مهم بلاکچین در این پروژه، اضافه کردن قرارداد به زنجیره بلوک است. این مورد کاربرد از بخش‌های مختلفی جهت تکمیل فرایند خود استفاده می‌کند که هر یک به شرح زیر است.

• ایجاد کردن بلوک

هر بلوک شامل اطلاعات مختلفی است. این اطلاعات به شرح زیر می‌باشد:

- index: شماره بلوک در زنجیره بلوک

- timestamp: زمان ایجاد بلوک

- data: اطلاعات مربوط به قرارداد
- signature: شامل نام، امضا و کلید عمومی کاربر
- previuse_hash: هش اطلاعات بلوک قبلی
- hash: هش اطلاعات بلوک فعلی
- proof_of_work: عدد نانس

برای ایجاد بلوک جدید ابتدا لازم است تمام اطلاعات مربوط به قرارداد از سرور دریافت و به رشته تبدیل شود؛ همچنین لازم است زمان ایجاد بلوک به این رشته اضافه شود. در نتیجه زمان ایجاد بلوک در قالب رشته به اطلاعات قرارداد اضافه می‌شود.

در تکنولوژی بلاکچین، الگوریتم‌های مختلفی برای رسیدن به اجماع استفاده می‌شود. الگوریتم مورد استفاده در این پروژه، الگوریتم اثبات کار^۱ است. این الگوریتم برای رسیدن به اجماع جهت جلوگیری از حملات مربوط به شبکه رایانه‌ای استفاده می‌شود. در این مکانیزم، فرستنده با صرف هزینه پردازش محاسبات ریاضیاتی به یک مقدار عددی می‌رسد و گیرنده تنها با کمک آن عدد صحت کار را اثبات می‌کند.

مکانیزم مربوطه با صرف پردازش ریاضیاتی مسئله‌ای را حل می‌کند. این مسئله با کمک تابع هش SHA256 الگوی مشخص شده را تولید می‌کند. در پروژه الگو داده شده 00 در ابتدا مقدار هش تولید شده است. تا زمانی که هش مورد نظر با این الگو تولید نشده باشد، عملیات تولید هش ادامه خواهد داشت. مقدار ورودی تابع SHA256 رشته داده‌ی قرارداد به همراه زمان و عدد نانس^۲ می‌باشد. در هر بار تولید مجدد هش، مقدار عددی نانس اضافه می‌شود. زمانی که هش با الگوی مورد نظر تولید شد آنگاه مقدار عددی نانس در اطلاعات بلوک با عنوان proof_of_work ذخیره می‌شود. در ابتدا مقدار عددی نانس برابر صفر است.

^۱ Proof of work

^۲ Nonce

- **امضا کردن قرارداد**

در ادامه بعد از کامل شدن اطلاعات بلوک و بدست آمدن هش مورد نظر، عملیات امضای کاربر صورت می‌گیرد. کاربر با کلید خصوصی خود هش بدست آمده را امضا می‌کند تا عملیات انجام شده به نام او ثبت شود. با انجام عملیات امضا، امکان انکار کردن از کاربر گرفته می‌شود؛ چرا که تنها کسی که کلید خصوصی او را دارد خودش است؛ بنابراین امضا شدن با کلید خصوصی کاربر به منزله‌ی امضا کردن توسط خود کاربر می‌باشد.

- **جایگزین کردن زنجیره بلوک جدید در سرور**

در ابتدای ایجاد بلوک جدید، آخرین نسخه زنجیره بلوک از سرور دریافت می‌شود. بعد از ایجاد بلوک جدید و امضا شدن آن با کلید خصوصی کاربر، بلوک جدید به زنجیره بلوک دریافت شده اضافه می‌شود. در ادامه لازم است زنجیره بلوک ایجاد شده جایگزین زنجیره بلوک موجود در سرور شود تا زنجیره بروز شده برای دیگر طرفین قرارداد قابل دسترس باشد. به همین دلیل لازم است قبل ارسال زنجیره بلوک جدید به سرور، شروطی مورد بررسی قرار گیرد؛ چرا که ممکن است در حین ایجاد بلوک جدید، کاربر(ان) دیگر زنجیره بلوک را بروزرسانی کرده باشد و کاربر مذکور از آن مطلع نباشد.

به این منظور در دو مرحله زنجیره بلوک از سرور دریافت می‌شود:

مرحله اول: دریافت آخرین نسخه زنجیره بلوک قبل از ایجاد بلوک جدید (زنجیره بلوک قدیمی)

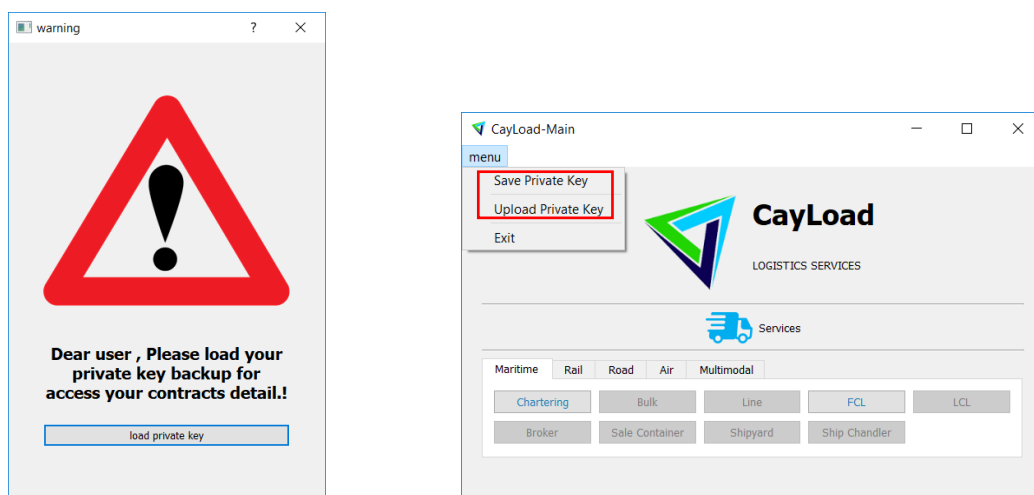
مرحله دوم: دریافت آخرین نسخه زنجیره بلوک بعد از ایجاد بلوک جدید (زنجیره بلوک جدید)

در این مرحله دو شرط مورد بررسی قرار می‌گیرد. شرط اول بررسی طول زنجیره‌های قدیمی و جدید و شرط دوم بررسی زمان ایجاد آخرین بلوک در زنجیره‌ی قدیمی و جدید است. اگر طول زنجیره قدیمی از طول زنجیره جدید کمتر باشد یا زمان ایجاد آخرین بلوک ایجاد شده در زنجیره بلوک قدیمی جلوتر از زمان ایجاد آخرین بلوک ایجاد شده در زنجیره بلوک جدید باشد، در این صورت زنجیره بلوک طی ایجاد بلوک جدید بروزرسانی شده است. در نتیجه لازم است مجدد بلوک جدید ایجاد شود؛ چرا که بلوک جدید از نظر زمانی باید از آخرین بلوک موجود در زنجیره جلوتر باشد. اگر شرایط فوق برقرار نباشد بدین

معناست که زنجیره‌ی ایجاد شده توسط کاربر جدیدترین زنجیره بلوک است و باید جایگزین زنجیره موجود در سرور شود.

۴. مورد کاربرد ذخیره/بارگذاری کلید خصوصی:

از آنجایی که کلید خصوصی از اهمیت بالایی برخوردار است، امکان ذخیره سازی کلید خصوصی در مسیر دلخواه کاربر پیاده‌سازی شده است. باید در نظر داشته باشیم که بازیابی کلید خصوصی به هیچ روشی امکان پذیر نیست و در صورت پاک شدن، امکان دسترسی به قراردادها از کاربر گرفته می‌شود. در نتیجه در این مورد کاربرد، کاربر می‌تواند کلید خود را ذخیره کند. همچنین همانطور که در بخش ورود به سیستم گفته شد، لازم است در مواقعی کاربر کلید خصوصی خود را بارگذاری کند تا کلید عمومی آن تولید شود. در این مورد کاربرد این امکان به کاربر داده می‌شود.

شکل ۳-۵: بارگذاری/ذخیره‌سازی کلید خصوصی

۵. مورد کاربرد مشاهده قراردادها:

مشاهده قراردادهای نهایی شده توسط طرفین قرارداد برای هر یک از کاربران در نرم افزار مهیا شده است. در صفحه اصلی این نرم افزار تمام خدمات و زیرخدمات قابل مشاهده هستند. همانطور که در شکل ۳-۱ مشاهده کردید، در حال حاضر تنها بخش‌هایی که دارای بلاکچین هستند فعال شده است. بنابراین لیست قراردادهای نهایی شده در هر خدمت و زیرخدمت در بخش خود قرار گرفته است. به عنوان مثال، شکل ۳-۶ قرارداد نهایی

شده در بخش FCL برای کاربر قابل مشاهده است. همچنین کاربران می‌توانند قراردادهای خود را در هر زیرخدمت مشاهده کنند. همچنین این قابلیت به کاربر داده شده تا جزئیات قرارداد خود را در قالب یک فایل PDF مشاهده کند.

My Contracts				
No.	Contract ID	Date	Operates	Status
1	36	2021 / 4 / 6	Contract Detail	

شکل ۳-۶: صفحه نمایش لیست قراردادها

A. Client

Trans Asia

B. Supplier

Cayload

Subject of Contract for Moving :

1x40 HC COC

1X20 GP COC

Carrier Line :

Contract Conditions :

Cargo Category

Commodity

HS Code

Cross Weight

Net Weight

Port of Landing

Port of Discharge

POL Term

POD Term

Loading Date

Transit Time

Liner

Include

Exclude

CLS

ETD

Free Time POL (Days)

Free Time POD (Days)

Shipper :

Cnee :

Third Party :

Contract Amount

Total Amount

Third Party :

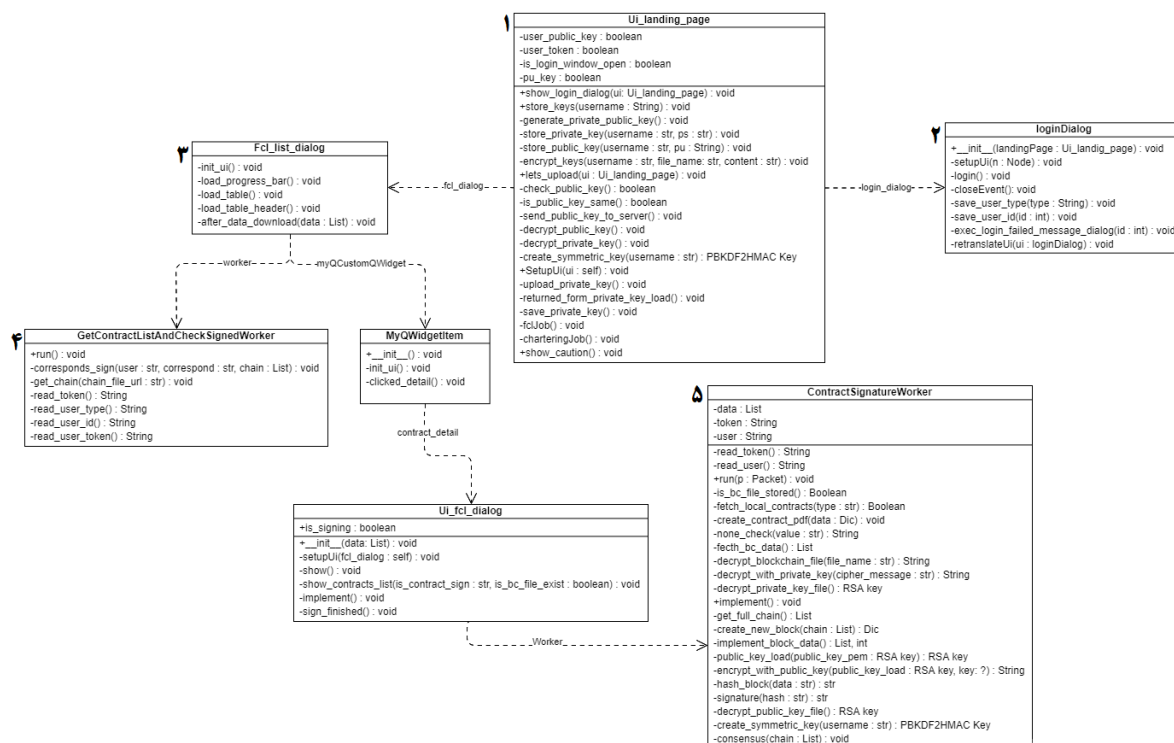
Collect / Prepaid

شکل ۳-۷: نمایشی از اطلاعات قرارداد در قالب PDF

• نمودار کلاس زیرخدمت FCL

جهت پیاده سازی این نرم افزار، نمودار کلاس آن رسم شده است که در تصویر زیر قابل مشاهده می‌باشد. کلاس شروع کننده کلاس Ui_landing_page می‌باشد که در فایل main.py پیاده سازی شده است. در

نمودار زیر، تنها کلاس‌های مربوط به خدمت FCL رسم شده است. سایر خدمات کلاس‌های مشابه و مشترکی دارند و تنها باید API هر یک مطابق خدمت خود جایگزین شود.

شکل ۳-۸: نمودار کلاس زیر خدمت FCL

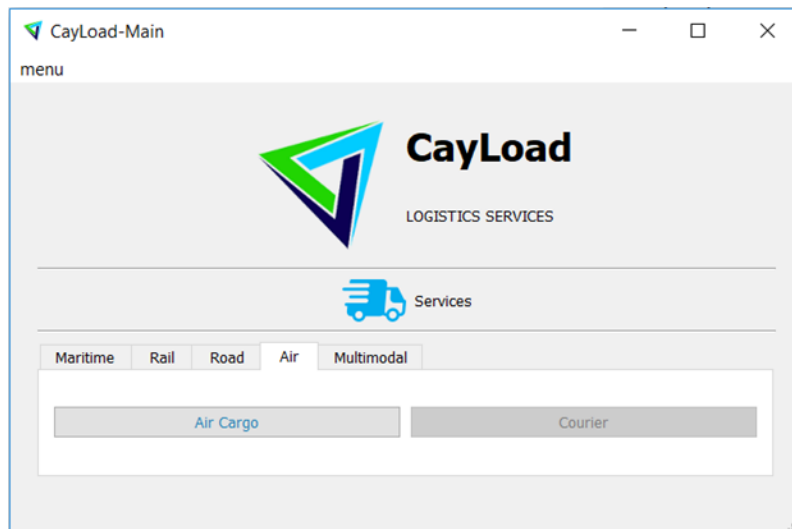
جدول ۳-۲: نگاشت توابع به سند

نام مورد کاربرد	قابلیت	نام کلاس	نام متد
ورود به سیستم	نمایش اولیه صفحه ورود	۱ Ui_landing_page	show_login_dialog()
	فرایند احراز هویت	۲ Ui_logging_dialog	login()
	ذخیره اطلاعات در سیستم میزبان	۲ Ui_logging_dialog	save_user_type() save_user_id()
	بررسی وضعیت کلیدها	۱ Ui_landing_page	lets_upload() check_public_key() is_public_key_same()
	تولید کلیدها	۱ Ui_landing_page	generate_private_public_key() store_private_key()

store_public_key()				تولید کردن کلید
encrypt_keys() create_symmetric_key()	۱	Ui_landing_page	رمزنگاری کلیدها	عمومی/خصوصی
create_new_block()	۵	contractSignatureWorker	ایجاد کردن بلوک	اضافه کردن قرارداد به زنجیره
signature()	۵	contractSignatureWorker	امضا کردن قرارداد	
consensus()	۵	contractSignatureWorker	جایگزین کردن زنجیره بلوک جدید در سرور	
save_private_key()	۱	Ui_landing_page	ذخیره کردن کلید	ذخیره/بارگذاری
upload_private_key()	۱	Ui_landing_page	بارگذاری کردن کلید	کلید خصوصی
init_ui() load_progress_bar() load_table() load_table_header()	۳	Fcl_list_dialog	ایجاد جدول قراردادها	مشاهده قرارداد
run() corresponds_sign()	۴	GetContractListAndCheckSignedWorker	نمایش لیست قراردادها	
run() create_contract_pdf()	۵	contractSignatureWorker	نمایش به صورت PDF	

۳-۱-۲- پیاده سازی زیرخدمت Air

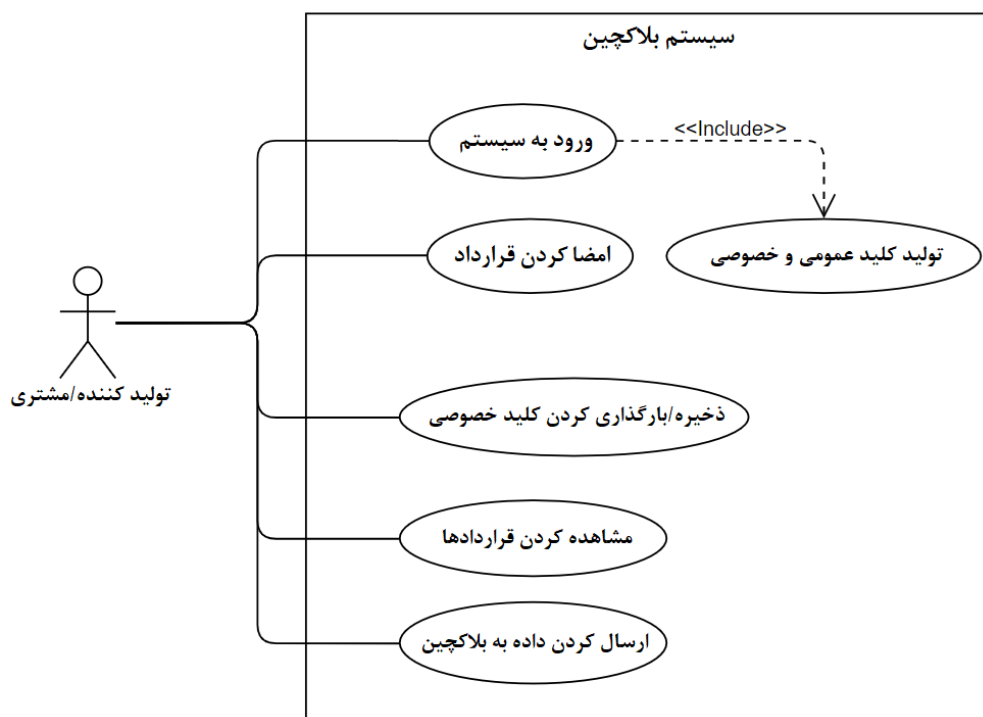
در زیرخدمت Air، برای استفاده از بلاکچین از چارچوب آماده‌ی Fabric Hyperledger استفاده شده است که جزئیات عملکرد آن در بخش پیشینه آورده شده است. در این زیرخدمت، چارچوب ذکر شده جهت ذخیره سازی امن داده‌ها استفاده می‌شود. با توجه به اینکه این چارچوب مشکل مقیاس‌پذیری کمتری نسبت به روش زده شده در دو زیرخدمت دیگر دارد، در نتیجه تمامی قراردادها در یک زنجیره ذخیره می‌شود. در این زیرخدمت، مانند دو زیرخدمت دیگر، از یک نرم افزار یکسان استفاده شده است با این تفاوت که در پیاده‌سازی سرور با یکدیگر متفاوت هستند.

شکل ۳-۹: نمایی از نرم افزار - زیر خدمت Air

در ادامه به کمک نمودار مورد کاربرد و نمودار کلاس به جزئیات هر بخش پرداخته شده است.

• نمودار مورد کاربرد زیر خدمت Air

شکل ۳-۱۰: نمودار مورد کاربر زیر خدمت Air

در نمودار مورد کاربر نشان داده شده، تعدادی از مورد کاربردها با ماژول FCL و Chartering یکسان است که شامل موارد کاربرد ورود به سیستم، امضا کردن قرارداد، ذخیره/بارگذاری کردن کلید خصوصی، مشاهده قراردادها و تولید کلید عمومی و خصوصی است. بنابراین از توضیح مجدد آن در این سند خودداری شده است.

بنابراین تنها در مورد کاربرد "ارسال کردن داده به بلاکچین" با یکدیگر متفاوت هستند که در ادامه با جزئیات بیشتری به آن پرداخته شده است.

از آنجایی که تنها تعدادی از داده‌ها مهم ضرورت ذخیره سازی در بلاکچین را دارند، در نتیجه باید داده‌های مورد نظر را از بین داده‌های دریافتی از سایت پیش پردازش شود. در نتیجه داده‌ها قبل از ارسال در داخل یک دیکشنری و در فرمت JSON نگهداری می‌شود.

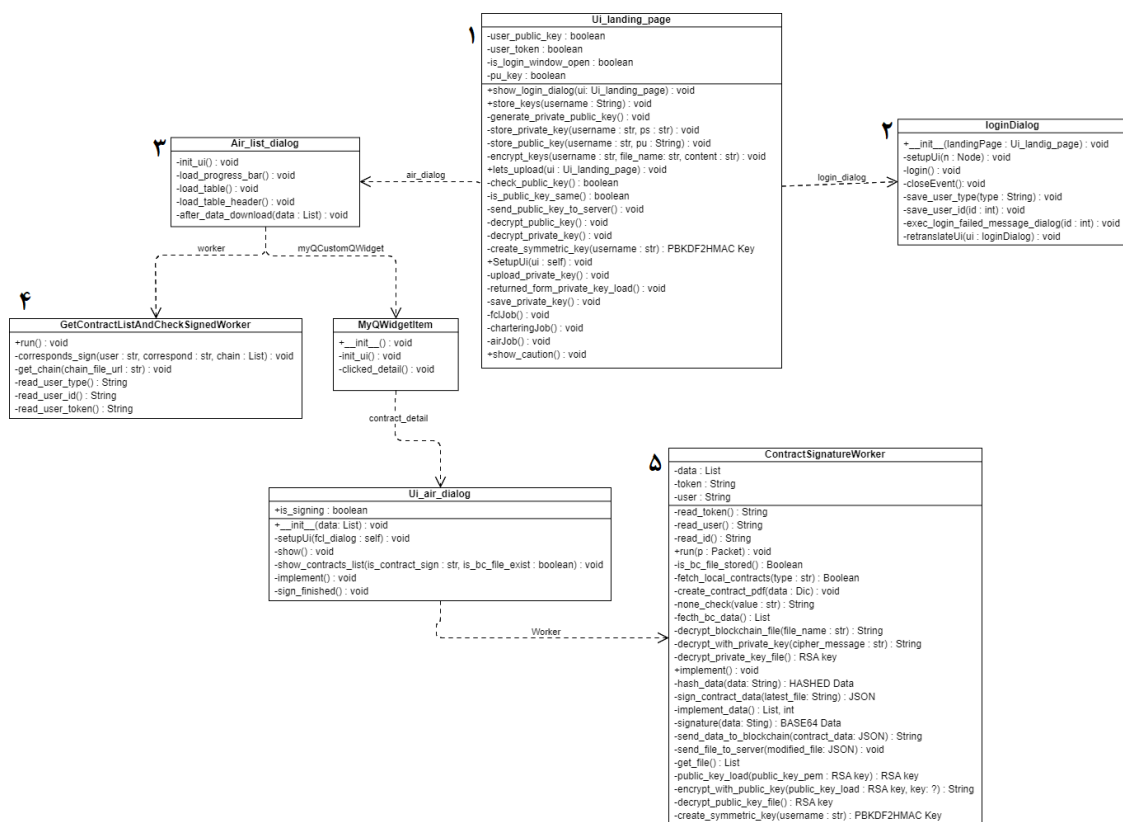
داده‌هایی که در قالب دیکشنری نگهداری می‌شود مطابق زیر است:

- key: آیدی هر قرارداد در بلاکچین (یکتا)
 - data: داده قرارداد بدون امضا کاربر
 - data_signed: داده‌س امضا شده قرارداد توسط کاربر
 - username: نام کاربری
 - public_key: کلید عمومی کاربر (کلید متناظر با کلید خصوصی که با آن قرارداد امضا شده است)
- داده‌ها بعد از پردازش و آماده شدن، جهت ذخیره سازی در شبکه بلاکچین، به سمت سرور ارسال می‌شوند تا با بررسی آنها داده‌های مربوطه در شبکه ذخیره شوند. مکانیزم اجرایی چارچوب جهت ذخیره‌سازی داده‌ها در بخش پیاده سازی سرور توضیح داده شده است.

• نمودار کلاس زیرخدمت Air

جهت پیاده‌سازی این زیرخدمت در نرم افزار، نمودار کلاس آن رسم شده است که در تصویر زیر قابل مشاهده می‌باشد. کلاس شروع کننده کلاس Ui_landing_page می‌باشد که در فایل main.py پیاده‌سازی شده است. در فایل main.py سه زیرخدمت ذکر شده فعال شده است. همانطور که در نمودار مورد کاربرد مشاهده کردید، زیرخدمت Air تنها در یک مورد کاربرد متفاوت است. در نتیجه نمودار کلاس آن با دو زیرخدمت دیگر یکسان است و تنها تعدادی از توابع آن در کلاس contractSignatureWorker تغییر کرده است یا تابعی اضافه شده

است. به عبارت دیگر در این کلاس، نحوه پردازش داده و ارسال آن تغییر یافته است. سایر خدمات ارائه شده در این نرم افزار از سمت کاربر با سایر ریزخدماتها یکسان می باشد.

شکل ۳-۱۱: نمودار کلاس زیر خدمت Air

جدول ۳-۳: نداشت توابع به سند

نام مورد کاربرد	قابلیت	نام کلاس	نام متد
افزافه کردن قرارداد به زنجیره	پردازش کردن داده‌ها	contractSignatureWorker	implement_data()
	امضا کردن قرارداد	contractSignatureWorker	signature()
	ارسال قرارداد به زنجیره	contractSignatureWorker	send_data_to_blockchain()
مشاهده قرارداد	ایجاد جدول قراردادها	Air_list_dialog	init_ui() load_progress_bar() load_table() load_table_header()
	نمایش لیست قراردادها	GetContractListAndCheckSignedWorker	run() corresponds_sign()
	نمایش به صورت PDF	contractSignatureWorker	run() create_contract_pdf()

۳-۲- پیاده‌سازی پروژه - سمت سرور

برای تکمیل فرایند بلاکچین لازم است فرایندهایی سمت سرور اجرا و پردازش شود. در سه زیرخدمت که پیاده سازی بلاکچین انجام شده است، پیاده سازی دو زیرخدمت FCL و Chartering با زیرخدمت Air متفاوت است. در ادامه به جزئیات هر یک پرداخته می‌شود.

۳-۲-۱- پیاده‌سازی زیرخدمت‌های FCL و Chartering

در این دو زیرخدمت پردازش‌های سمت سرور شامل ایجاد فایل اولیه بلاکچین، تایید بلوک جدید و تایید زنجیره بلوک است. همانطور که گفته شد، یکی از قابلیت‌های موجود این نرم افزار مشاهده قراردادها توسط کاربر می‌باشد. شرط نمایش قرارداد در نرم افزار ایجاد فایل اولیه بلاکچین است. به عبارت دیگر، زمانی که برای قرارداد فایل اولیه بلاکچین تولید شد، آنگاه توسط کاربر قابل مشاهده خواهد شد؛ در غیر اینصورت کاربر قادر به مشاهده و امضای قراردادی که در سایت ایجاد کرده است در نرم افزار نخواهد بود. به این منظور در مرحله اول، زمانی که قراردادی توسط طرفین قرارداد به تایید نهایی می‌رسد، در سمت سرور فایل اولیه بلاکچین آن قرارداد که شامل بلوک اولیه که به آن بلوک جنسیس گفته می‌شود را تولید خواهد کرد و در مسیر سرویس جاری ذخیره خواهد شد. تایید نهایی کاربر به منزله‌ی عدم تغییر مفاد قرارداد خواهد بود؛ به عبارت دیگر، زمانی که طرفین قرارداد، قرارداد مذکور را تایید نهایی می‌کنند، قادر به تغییر محتوای آن نخواهد بود. چرا که بعد از این تایید کاربر قادر به مشاهده قرارداد در نرم افزار و امضای آن خواهد بود.

در ادامه بعد از اینکه کاربر قراردادی را امضا کردن، که امضا کردن قرارداد به معنای ایجاد بلوک جدید و اضافه کردن قرارداد جدید به زنجیره است، لازم است زنجیره بلوک جدید ایجاد شده درستی و صحت آن مورد بررسی قرار گیرد. در مرحله اول باید بلوک جدید اضافه شده مورد بررسی قرار گیرد. در بررسی بلوک جدید دو شرط در آن مورد بررسی قرار می‌گیرد:

۱- بررسی صحت هش تولید شده بلوک. سرور مجدد با توجه به اطلاعات بلوک، هش آن را محاسبه

می‌کند و مقدار آن را با هش تولید شده توسط کاربر مقایسه می‌کند.

۲- بررسی امضای کاربر در بلوک. سرور مجدد با توجه به اطلاعات بلوک، امضای کاربر را مورد صحت

سنجی قرار می‌دهد. برای صحت سنجی امضای کاربر از کلید عمومی او استفاده خواهد شد. با

کمک کلید عمومی کاربر، اطلاعات امضا شده صحت سنجی می‌شود.

در صورتی که هر دو شرط بالا برقرار باشد آنگاه درستی بلوک تولید شده تایید می‌شود. در مرحله دوم باید

زنجیره بلوک صحت سنجی شود. به عبارت دیگر؛ باید ارتباط بین بلوک‌های تولید شده در بلاکچین مورد

بررسی قرار گیرد. به این منظور، هش بلوک قبلی که در بلوک فعلی ذخیره شده است با هش خود بلوک قبلی

مورد مقایسه قرار می‌گیرد. در صورت یکسان نبودن این دو مقدار می‌توان گفت بلوک قبلی دستکاری شده و

در نتیجه زنجیره بلوک موجود درست نمی‌باشد. در غیر اینصورت، صحت زنجیره بلوک تایید خواهد شد.

برای اجرای فرایندهای گفته تنها سه متد در سمت سرور در شرایط لازم اجرا خواهند شد. که عبارتند

create_genesis_block(), verify() و verify_sign() می‌باشد.

۳-۲-۲- پیاده‌سازی زیرخدمت Air

در این زیرخدمت برای ذخیره‌سازی داده‌ها از چارچوب Hyperledger Fabric استفاده شده است. این بخش

از سیستم، به دلیل کمبود سرور تهیه شده توسط کارفرما، چارچوب مذکور در یک سرور اجرا شده است. لازم

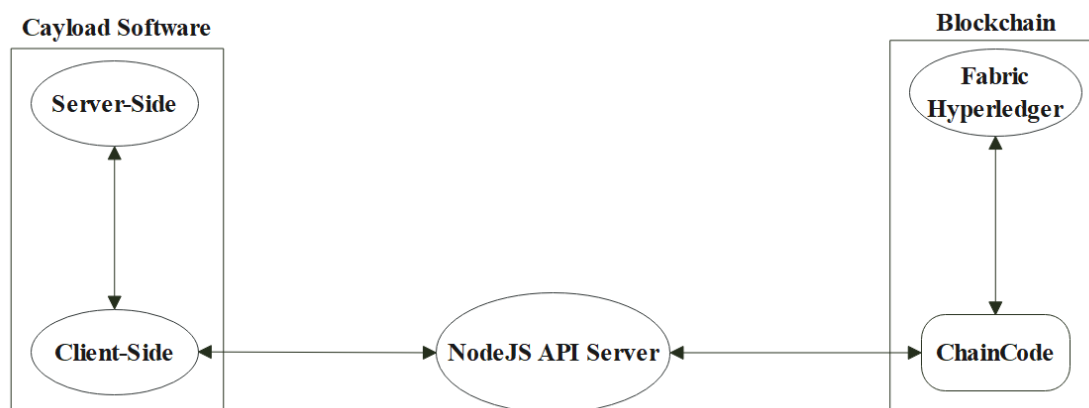
به ذکر است با توجه به کارکرد بلاکچین مربوط به چارچوب ذکر شده، می‌توان برنامه مورد نظر را در چندین

سرور اجرا کرد که این کار باعث افزایش امنیت زنجیره‌ی بلاکچین می‌شود.

پیاده‌سازی سمت سرور از دو بخش تشکیل شده است. بخش اول مربوط به چارچوب است و بخش دوم مربوط

به پیاده‌سازی سرور جهت برقراری ارتباط با فریم. جزئیات هر یک از بخش‌ها را در ادامه خواهیم داشت. بطور

کلی معماری نرم افزار به شرح زیر است:

شکل ۳-۱۲: شماتیک روابط بین اجزای سازنده سمت سرور

با توجه به مکانیزم عملکرد چارچوب Fabric Hyperledger، برای دسترسی به زنجیره‌ی بلاک‌ها لازم است به کمک یک قرارداد هوشمند نحوه برقراری ارتباط با بلاکچین را مشخص کرد. به عبارت دیگر، هرگونه اقدام برای دسترسی به بلاکچین باید در قرارداد هوشمند برنامه نویسی شود. به عنوان مثال، اگر بخواهیم به یکی از بلوک‌های موجود در بلاکچین دسترسی داشته باشیم، لازم است تابعی را جهت دریافت بلوک مورد نظر در قرارداد هوشمند پیاده‌سازی کرده باشیم. در اصطلاح به این قرارداد هوشمند Chaincode گفته می‌شود.

در سیستم مورد نظر، برای جستجو کردن بر روی زنجیره، اضافه کردن داده بر روی آن یا دریافت یک قرارداد خاص، سه تابع جداگانه در قرارداد هوشمند پیاده‌سازی شده است که در Error! Reference source not found آمده است. لازم به ذکر است، با توجه به نحوه عملکرد چارچوب، از آنجایی که این قرارداد هوشمند باید بر روی بلاکچین نصب شود، با هر بار تغییر کد لازم است سیستم بلاکچین مجدد راه‌اندازی شود که این بدین معناست زنجیره جدیدی ایجاد می‌شود. در نتیجه باید در پیاده‌سازی آن دقت لازم را داشت چرا که بعد از نصب، امکان تغییر آن با حفظ اطلاعات موجود در بلاکچین وجود ندارد.

جدول ۳-۴: نگاشت توابع قرارداد هوشمند نصب شده بر روی بلاکچین

API	قابلیت	
InitLedger()	مقداردهی اولیه زنجیره	قرارداد هوشمند (Chaincode)
queryContract()	جستجوی داده‌ی خاص	
queryAllContract()	جستجوی تمام داده‌ها	
addContract()	اضافه کردن داده به زنجیره	

از سمت دیگر، با توجه به شکل ۳-۱۲، برای برقراری ارتباط بین بلاکچین و برنامه تحت دسکتاپ لازم است برنامه‌ای به عنوان واسط وجود داشته باشد تا بتواند درخواست‌ها از سمت برنامه تحت دسکتاپ را به قرارداد هوشمند ارسال کند. از آنجایی که قرارداد هوشمند تنها با چند زبان محدود برنامه نویسی امکان برقراری ارتباط را دارد، در نتیجه این برنامه به زبان NodeJS که یکی از زبان‌های قابل قبول قرارداد هوشمند است، پیاده‌سازی شده است. این برنامه در قالب REST API زده شده است. برای برقراری ارتباط، سه API زده شده است که در جدول زیر آورده شده است. این برنامه برای برقراری ارتباط با قرارداد هوشمند بازم است اطلاعات شبکه‌ای را که قرارداد هوشمند در آن قرار دارد را داشته باشد و به شبکه متصل شود. به همین منظور تابعی پیاده سازی شده است که به کمک یک کتابخانه، نوشته شده توسط تیم سازنده‌ی چارچوب Fabric Hyperledger، به نام fabric-network می‌توان یک دروازه اینترنت ایجاد کرد که با شبکه مربوطه متصل شد.

جدول ۳-۵: نداشت توابع مربوط به برنامه واسط

API/Method		قابلیت	
GET	query()	دریافت تمام قراردادها	NodeJS APIs
GET	queryContract()	دریافت قرارداد خاص	
POST	addContract()	اضافه کردن قرارداد	
Method	configNetwork ()	اتصال به شبکه بلاکچین	

در چارچوب Fabric Hyperledger، برای راه اندازی شبکه بلاکچین از داکر استفاده شده است. در این زیرخدمت، شبکه بلاکچین از سه گره مجازی تشکیل شده که نام آن‌ها Org1، Org2 و Orderer1 است. برای راه اندازی شبکه، دو فایل bash نوشته شده است که به کمک آن فرایند مربوطه، به صورت خودکار و پشت سر هم اجرا می‌شود. در ابتدا فایل startFabric.sh را اجرا می‌کنیم. در این فایل، ابتدا اگر شبکه‌ای موجود باشد آن را غیرفعال می‌کند؛ سپس شبکه جدیدی را ایجاد می‌کند. سپس کانال جدیدی را ایجاد میکند تا به کمک آن گره‌های نام برده شده به یکدیگر متصل شوند و با یکدیگر در تعامل باشند. برای ایجاد کانال جدید

لازم است که فایل اصلی به نام network.sh اجرا شود؛ که همانطور که گفته شد این کارها بصورت خودکار اجرا می‌شود و لازم به وارد کردن دستورات مورد نظر به صورت دستی نیست. در فایل network.sh توابعی نوشته شده است که به شرح زیر است. لازم به ذکر است که بعضی از این توابع به یک فایل bash دیگر ارجاع داده شده است. به عبارتی دیگر، فایل network.sh فایلی اجرایی اصلی به حساب می‌آید.

جدول ۳-۶: نداشت توابع در راه‌اندازی شبکه بلاکچین

فایل Bash	توابع	قابلیت	
-	clearContainers()	پاک کردن ظرف‌های غیرفعال داکر	network.sh
-	clearUnwantedImages()	پاک کردن ایمیج‌های اضافی داکر	
-	checkPrereqs()	بررسی داشتن پیش‌فرض‌ها	
registerEnroll.sh ccp-generate.sh	createOrgs()	ایجاد گره	
-	createConsortium()	ایجاد شبکه جدید	
-	networkUp()	فعال کردن شبکه	
createChannel.sh	createChannel()	ایجاد کانال	
deployCC.sh	deployCC()	نصب قرارداد هوشمند به کانال	
-	networkDown()	غیرفعال کردن شبکه	

لازم به ذکر است که شبکه‌ی گفته شده یک شبکه مجازی می‌باشد که امکان دسترسی به آن تنها به افرادی خاص داده شده است و عموم مردم امکان دسترسی به این شبکه را ندارند. برای برقراری ارتباط با قرارداد هوشمند باید احراز هویت صورت بگیرد. در این برنامه تنها دو کاربر مجازی امکان دسترسی به شبکه بلاکچین را دارند (یکی مدیر شبکه و دیگری کاربر عادی) که به کمک یکی از این دو کاربر امکان دسترسی به بلاکچین داده می‌شود. به عبارت دیگر، برنامه واسط برای هر درخواست باید به واسط یکی از این دو کاربر درخواست خود را به قرارداد هوشمند ارسال کند.

جهت مشاهده سایت و دانلود برنامه بلاکچین می‌توانید به دو لینک زیر مراجعه کنید.

[آدرس سایت](#)

[لینک دانلود برنامه بلاکچین تحت دستکاپ](#)

۴- ارزیابی

۵- نتیجه‌گیری و کارهای آتی

۶- راهنمای فنی

در این بخش جهت اجرای برنامه راهنمای فنی آن اضافه شده است که با توجه به دو نوع پیاده‌سازی انجام شده، دو راهنمای فنی خواهیم داشت. در ابتدا به بخش فرانت وبسایت که در هر سه زیرخدمت کارهای یکسانی صورت می‌گیرد، پرداخته شده است. سپس به بخش سرور می‌پردازیم. در انتها بخش کاربر را بررسی خواهیم کرد.

۶-۱- راهنمای فنی – فرانت وبسایت Cayload

در ابتدا لازم است قراردادهای منعقد شده توسط طرفین قرارداد تایید نهایی شود. به این منظور لازم است به کمک متغیری در سمت سرور از تایید نهایی شدن قرارداد مطلع شویم. به همین دلیل در وبسایت مورد نظر، در انتهای هر قرارداد دکمه‌ای قرار داده شده است. با کلیک کردن دکمه مورد نظر، تابع `handleFinishByRole()` اجرا خواهد شد (تابع ذکر شده و دکمه‌ی مورد نظر در فایل‌های مربوط به بخش فرانت که آدرس آنها در جدول ۶-۱ آورده شده است، تعریف شده‌اند). به کمک این تابع، متغیر `finished_by_provider` یا `finished_by_customer` که در سمت سرور تعریف شده است به حالت `True`

تغییر پیدا می‌کند. عملیات تابع ذکر شده در هر سه زیرخدمت یکسان است و تنها در API ارسال داده متفاوت می‌باشند.

جدول ۱-۶: آدرس فایل فرانت زیرخدمت‌ها

نام زیرخدمت	آدرس فایل
FCL	src/scenes/dashboard/shipping/fcl/info.js
Chartering	src/scenes/dashboard/shipping/chartering/quotation.js
Air	src/scenes/dashboard/air/info.js

۲-۶- راهنمای فنی – سمت سرور

۱-۲-۶- زیرخدمت FCL و Chartering – سمت سرور

با توجه به نوع پیاده‌سازی، بخش سرور دو زیرخدمت FCL و Chartering زبان پایتون و چارچوب Django زده شده است. از آنجایی که فرایند این دو زیرخدمت در بخش سرور بصورت یکسان عمل می‌کند، تنها به زیرخدمت FCL پرداخته شده است. فایل‌های سمت سرور هر زیرخدمت در جدول ۲-۶ آورده شده است.

جدول ۲-۶: آدرس فایل سرور زیرخدمت‌ها

نام زیرخدمت	آدرس فایل
FCL	core/models/services/shipping/fcl.py
Chartering	core/models/services/shipping/chartering.py

همانطور که در بخش قبل گفته شد، زمانی که هر دو متغیر `finished_by_provider` و `finished_by_customer` برابر `True` باشند، در این صورت فایل بلاکچین آن که شامل بلوک جنسیس است به کمک تابع `blockchain_on_finished_contract()` تولید خواهد شد.

از طرفی دیگر، زمانی که قراردادی در نرم افزار بلاکچین توسط کاربر امضا می‌شود، بلوک مربوط به قرارداد مذکور ساخته شده و به سرور ارسال می‌شود. بلوک ارسال شده از سه جهت مورد بررسی قرار می‌گیرد که شامل صحت هش تولید شده، صحت زنجیره تولید شده و صحت امضا می‌شود. در صورتی که هر سه این موارد

صحیح باشند، بلوک مورد نظر روی زنجیره قرار میگیرد. در جهت بررسی صحت موارد گفته شده توابع طبق جدول ۳-۶ فراخوانی می شوند.

جدول ۳-۶: نگاشت توابع سمت سرور

تابع	عملیات	توضیح نحوه عملکرد	جزئیات کد
valid_hash()	صحت سنجی هش	در این تابع به کمک هش SHA256 و داده های خام، هش تولید شده و با هش ثبت شده در بلوک مقایسه می شود	پیوست ا
chain_validity()	صحت سنجی زنجیره	در این تابع هش هر بلوک یا مقدار هش ثبت شده در بلوک قبلی مورد مقایسه قرار می گیرد	پیوست ب
sign_validity()	صحت سنجی امضا	در این تابع به کمک کلید عمومی کاربر و داده های خام، صحت سنجی امضا مورد بررسی قرار می گیرد	پیوست ج

۶-۲-۲- زیر خدمت Air – سمت سرور

از آنجا که در زیر خدمت Air از چارچوب Hyperledger Fabric استفاده شده است، پیاده سازی آن با سایر زیر خدمت ها متفاوت شده است. در بخش سرور این زیر خدمت لازم است علاوه بر راه اندازی چارچوب Hyperledger Fabric، برنامه ای جهت برقراری ارتباط بین این چارچوب با برنامه تحت دسکتاپ به زبان NodeJS نوشته شود.

چارچوب Hyperledger Fabric این قابلیت را دارد تا عملیاتی را که لازم داریم بر روی بلاکچین انجام شود را تعریف کنیم. برای اینکار لازم است قرارداد هوشمندی را تعریف کنیم تا عملیات مورد نیاز ما را اجرا کند. در این پروژه، اضافه کردن داده جدید، جستجوی بلوک خاص و دریافت تمام بلوک ها در قرارداد هوشمند تعریف شده است.

با توجه به شکل ۳-۱۲، جهت انجام عملیات مختلف با چارچوب Hyperledger Fabric لازم است که در یک قرارداد هوشمند عملیات مجاز برای برقراری با بلاکچین مورد نظر با زبان NodeJS پیاده سازی شود. این

قرارداد هوشمند بعد از نصب شدن دیگر قابلیت تغییر ندارد؛ بنابراین در پیاده‌سازی آن باید دقت لازم را داشته باشیم، زیرا در صورتی که لازم باشد کد آن تغییر کند، تمام اطلاعات موجود در بلاکچین از بین خواهد رفت. از طرفی برای برقراری ارتباط با این قرارداد هوشمند، برنامه‌ای نوشته شده تا بتواند به این قرارداد هوشمند متصل شود و عملیات مورد نیاز کاربر را انجام دهد. این برنامه با زبان NodeJS و با REST API زده شده است.

در ابتدا به عملیات‌های تعریف شده در قرارداد هوشمند می‌پردازیم. در زبان برنامه نویسی NodeJS کتابخانه‌ای به نام fabric-contract-list وجود دارد که به کمک آن میتوان به Hyperledger Fabric متصل شد. در این برنامه کلاسی به نام Cayload تعریف شده است. در سازنده‌ی آن اولین بلوک ساخته می‌شود که اطلاعات ذخیره شده در آن بصورت دستی وارد شده است.

```
async initLedger(ctx) {
  console.info('===== START : Initialize Ledger =====');
  const contracts = [
    {
      data: 'This is the first transaction, which must be original',
      signature: {
        data_signed: 'This is the first transaction, which must be signed by user',
        username: 'Server',
        public_key: 'No public key for this user'
      },
    },
  ];

  for (let i = 0; i < contracts.length; i++) {
    contracts[i].docType = 'contract';
    await ctx.stub.putState('CONTRACT' + i, Buffer.from(JSON.stringify(contracts[i])));
    console.info('Added <--> ', contracts[i]);
  }
  console.info('===== END : Initialize Ledger =====');
```

شکل ۶-۱: سازنده کلاس Cayload در قرارداد هوشمند

در این کلاس سه تابع تعریف شده است که طبق جدول ۶-۴ می‌باشد. این برنامه بعد از نصب شدن دیگر قابل تغییر نمی‌باشد، به عبارت دیگر اگر بعد از نصب شدن بلاکچین بر روی سرور، تابعی به این کلاس اضافه شود، تابع اضافه شده اعمال نمی‌شود و قابل اجرا نخواهد بود.

جدول ۴-۶: نگاشت توابع قرارداد هوشمند

تابع	عملیات	توضیح نحوه عملکرد	جزئیات کد
queryContract()	واکشی یک بلوک	در این تابع با ارسال آیدی قرارداد، بلوک قرارداد مورد نظر که در بلاکچین ذخیره شده است واکشی می‌شود	پیوست د
addContract()	اضافه کردن قرارداد	در این تابع اطلاعات یک قرارداد جدید در یک بلوک قرار گرفته و در بلاکچین ذخیره می‌شود	پیوست ه
queryAllContract()	واکشی تمام بلوک‌ها	در این تابع تمام بلوک‌های مربوط به قراردادها واکشی می‌شود	پیوست و

بعد از پیاده‌سازی قرارداد هوشمند، لازم است چارچوب Hyperledger Fabric بر روی سرور (یا چندین سرور) نصب شود. در این پروژه به دلیل محدودیت سرور، چارچوب مورد نظر بر روی یک سرور راه‌اندازی شده است. در ابتدا لازم است زنجیره بلاکچین به همراه کانال ارتباطی آن ساخته شود. سپس قرارداد هوشمند تعریف شده بر روی سرور نصب می‌شود. با اجرای فایل startFabric.sh تمام عملیات مورد نیاز برای نصب بلاکچین بصورت خودکار صورت می‌گیرد. لازم به ذکر است جهت شبیه‌سازی بلاکچین بر روی چند سرور، شبکه مجازی ایجاد شده شامل سه نود، Org1 Or2 Orderer1، است.

بعد از نصب چارچوب Hyperledger Fabric به توضیح جزئیات برنامه سرور می‌پردازیم. قبل از اجرا برنامه سرور لازم است برای دسترسی به قرارداد هوشمند یک کاربر و یک ادمین ثبت نام کنند تا از طریق این دو نوع کاربر اجازه دسترسی به بلاکچین داده شود. برای ثبت نام این دو کاربر، دو فایل enrollAdmin.js و registerUser.js اجرا می‌کنیم.

بعد از اجرای دو فایل ذکر شده، برنامه سمت سرور با اجرای فایل app.js شروع به کار می‌کند. در برنامه سمت سرور سه API جهت برقراری ارتباط با قرارداد هوشمند پیاده سازی شده است که در جدول ۵-۶ آمده‌اند. هر سه API در ابتدا لازم است به شبکه بلاکچین متصل شوند که به این منظور تابع configNetwork() پیاده سازی شده است.

```

async function configNetwork() {
  // load the network configuration
  const ccpPath = path.resolve(__dirname, '..', '..', 'test-network', 'organizations', 'peerOrganizations', 'org1.example.com', 'connection-org1.json');
  const ccp = JSON.parse(fs.readFileSync(ccpPath, 'utf8'));

  // Create a new file system based wallet for managing identities.
  const walletPath = path.join(process.cwd(), 'wallet');
  const wallet = await Wallets.newFileSystemWallet(walletPath);
  console.log(`Wallet path: ${walletPath}`);

  // Check to see if we've already enrolled the user.
  const identity = await wallet.get('appUser');
  if (!identity) {
    console.log('An identity for the user "appUser" does not exist in the wallet');
    console.log('Run the registerUser.js application before retrying');
    return;
  }

  // Create a new gateway for connecting to our peer node.
  const gateway = new Gateway();
  await gateway.connect(ccp, { wallet, identity: 'appUser', discovery: { enabled: true, asLocalhost: true } });

  // Get the network (channel) our contract is deployed to.
  const network = await gateway.getNetwork('mychannel');

  // Get the contract from the network.
  const contract = network.getContract('cayload');

  return {contract, gateway};
};

```

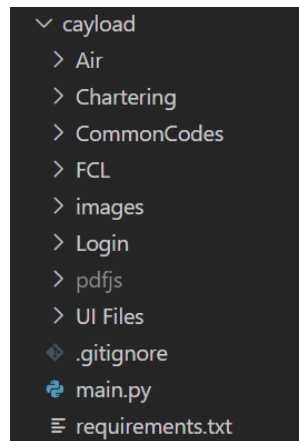
شکل ۶-۲: تابع configNetwork جهت برقرار ارتباط با شبکه بلاکچین

جدول ۶-۵: نگاشت توابع سمت سرور زیرخدمت Air

جزيئات کد	عملیات	API	
	دریافت یک بلوک	GET	query()
	واکشی تمام بلوک‌ها	GET	queryContract()
	اضافه کردن قرارداد	POST	addContract()

۶-۳- راهنمای فنی – سمت مشتری

در پیاده‌سازی سمت مشتری، زیرخدمت Air با دو زیرخدمت FCL و Chartering در بعضی از بخش‌ها متفاوت هستند که در ادامه به هر یک پرداخته می‌شود. در شکل ۶-۳ پوشه‌بندی پیاده‌سازی سمت مشتری نمایش داده شده است. کدهای مربوط به هر زیرخدمت در پوشه‌ی مربوط به خود که هم‌نام با زیرخدمت است، قرار گرفته‌اند. در پوشه CommonCodes و images فایل‌هایی قرارداد دارد که در هر سه زیرخدمت به صورت مشترک استفاده می‌شود. همچنین در پوشه Login فایل‌های مربوط به ورود به نرم افزار و پوشه‌ی UI Files شامل تمام UI‌های نرم افزار می‌باشد که به کمک نرم افزار QT Designer طراحی شده‌اند. فایل اصلی و اجرایی main.py می‌باشد. در آخر، تمام کتابخانه‌های استفاده شده در فایل requirements.txt قرار گرفته است.

شکل ۶-۳: پوشه‌بندی سمت مشتری

در ابتدا برای اجرا برنامه لازم است فرایند زیر اجرا شوند:

۱- نصب پایتون (نسخه ۳ و بالاتر)

۲- نصب کتابخانه virtualenv به کمک ابزار pip

۳- ساخت یک محیط مجازی به کمک دستور زیر جهت ایزوله بودن محیط پروژه از محیط اصلی سیستم

جهت جلوگیری از تداخل کتابخانه‌های نصبی

```
pip install virtualenv
```

۴- فعال‌سازی محیط مجازی به دستور زیر (در محیط ویندوز):

```
cd "virtualenv name"\Scripts\activate
```

۵- نصب کتابخانه‌های مورد نیاز برنامه که در فایل requirements.txt قرار گرفته است. برای نصب این

موارد می‌توان با اجرا دستور زیر در مسیری که فایل requirments.txt قرار دارد، تمام کتابخانه‌های

مورد نیاز را نصب کرد:

```
pip install -r requirments.txt
```

۶- اجرای فایل main.py با اجرای دستور:

```
python main.py
```

هر فایل UI که شامل یک صفحه در نرم افزار است به کمک دستور زیر به فایل پایتون تبدیل می‌شود:

```
python -m PyQt5.uic.pyuic -x [FILENAME].ui -o [FILENAME].py
```

بنابراین در هر فایل، توابعی برای اجرای UI طراحی شده وجود دارد که مهم‌ترین آن `setupUi(self, landing_page)` و `retranslateUi(self, login_dialog)` می‌باشد. در ادامه به جزئیات بیشتر کد این بخش پرداخته شده است.

با اجرا شدن فایل `main.py`، سازنده‌ی مهم‌ترین کلاس با نام `Ui_lanfing_page()` اجرا خواهد شد. این کلاس صفحه‌ی اصلی نرم افزار (شکل ۱-۳) را نشان می‌دهد. طبق شکل ۴-۶، بعد از مقداردهی متغیرهای مورد نیاز، تابع `show_login_dialog()` فراخوانی می‌شود که به کمک آن صفحه‌ی مربوط به ورود کاربران نمایش داده می‌شود (شکل ۴-۳).

```
def __init__(self):
    super().__init__()
    landing_page = self
    self.setupUi(landing_page)
    self.is_login_window_open = False
    self.user_token = None
    self.user_public_key = None
    self.pu_key = False
    app.processEvents()
    self.show_login_dialog(landing_page)
```

شکل ۴-۶: سازنده کلاس `Ui_landing_page()`

در این تابع (پیوست ی)، سازنده کلاس مربوط به ورود به نرم افزار فراخوانی می‌شود. بعد از ورود موفقیت آمیز کاربر به نرم افزار، صفحه مربوط به ورود بسته می‌شود که این فرایند، فراخوانی تابع `closeEvent()` را به همراه دارد که جزئیات آن شکل ۵-۶ آمده است.

```
def closeEvent(self, event):
    if self.landingPage.user_token == None:
        self.landingPage.close()
    else:
        username = str(self.username_box.text()).upper()
        self.landingPage.store_keys(username)
        self.landingPage.lets_upload(self.landingPage)
        self.landingPage.show()
```

شکل ۵-۶: تابع اجرایی بعد از اتمام عملیات ورود کاربر

طبق این تابع، اگر ورود کاربر با موفقیت نباشد نرم افزار بسته می شود و وارد صفحه اصلی نمی شود. در غیر این صورت به ترتیب دو تابع store_keys() و lets_upload() اجرا می شود که فرایندهای اجرایی در جدول ۶-۶ آمده است. در انتها بعد از اجرا این دو تابع صفحه اصلی نرم افزار نمایش داده می شود.

جدول ۶-۶: نگاشت توابع اجرایی بعد از ورود موفقیت آمیز کاربر

تابع	نحوه عملکرد	جزئیات کد
store_keys()	ساخت کلید عمومی و خصوصی و ذخیره سازی آن	پیوست ک
lets_upload()	اگر کاربر برای اولین بار وارد نرم افزار شود، کلید عمومی به سرور ارسال می شود. در غیر این صورت یکسان بودن کلید عمومی ذخیره شده در سرور و سیستم کاربر مورد بررسی قرار میگیرد	پیوست ل

همانطور که در شکل ۳-۱: *نمایی از نرم افزار بلاکچین و شکل ۳-۹* مشاهده می کنید، سه دکمه برای سه زیر خدمت FCL، Chartering و Air فعال است. با کلیک کردن هر یک از این دکمه ها، تابع مربوط به آن فراخوانی می شود (جدول ۶-۷). هر یک از این توابع سازنده ی کلاس مربوط به زیر خدمت مورد نظر را فراخوانی می کند.

جدول ۶-۷: نگاشت توابع مربوط به دکمه های نرم افزار تحت دستکتاپ

نام دکمه	تابع فراخوانی شده بعد از کلیک شدن
FCL	fclJob()
Chartering	charteringJob()
Air Cargo	airJob()

فرایند اجرایی هر سه این توابع یکسان است و تنها در API های درخواستی متفاوت هستند. در این توابع، تمام قراردادهای کاربر در زیر خدمت مورد نظر از سرور دریافت می شود. که با توجه به اینکه تنها قراردادهایی که توسط طرفین قرارداد تایید شده اند قابل نمایش در نرم افزار است. در این بخش از فرایند صفحه ای جدید باز می شود که لیست قراردادهای تایید نهایی شده به کاربر نمایش داده می شود. طبق شکل ۳-۶ برای هر قرارداد یک دکمه تعبیه شده که با کلیک کردن بر روی آن جزئیات اطلاعات قرارداد در قالب PDF به کاربر نمایش

داده می‌شود. جزئیات کد این بخش در پیوست م آورده شده است که با توجه به یکسان بودن هر سه زیرخدمت در این بخش از کد، تنها کدهای مربوط به بهش Air آورده شده است.

همانطور که گفته شد، زمانی که کاربر بر روی دکمه جزئیات قرارداد کلیک می‌کند، صفحه‌ای جدید با محتوای جزئیات قرارداد مذکور در قالب PDF به همراه دکمه‌ای برای امضای دیجیتال کردن قرارداد باز می‌شود (شکل ۷-۳) (پیوست ن). کاربر با زدن دکمه signature فرایند اجرایی در دو زیرخدمت FCL و Chartering با زیرخدمت Air متفاوت عمل خواهد کرد.

در دو زیرخدمت FCL و Chartering بعد از زدن دکمه signature، تابع implement اجرا می‌شود که در ابتدا برای اطلاعات قرارداد بلوکی ایجاد می‌شود که در این بین اطلاعات قرارداد با کلید خصوصی کاربر امضا می‌شود؛ سپس بلوک ساخته شده لازم است با الگوریتم اثبات کار استخراج شود. بعد از اینکه بلوک مورد نظر استخراج شد، آن را به زنجیره اضافه می‌کنیم. قبل از ارسال زنجیره جدید به سرور، لازم است زنجیره تولید شده با آخرین نسخه زنجیره ذخیره شده در سرور مقایسه شود تا اگر در بین فرایند امضا شدن بلوک جدید اضافه شده بود فرایند ساخت بلوک مجدد اجرا شود.

```
def implement(self):
    full_chain = self.get_full_chain()
    new_block = self.create_new_block(full_chain)
    full_chain.append(new_block)
    self.consensus(full_chain)
    self.finished.emit('', True)
```

شکل ۶-۶: تابع implement مربوط به زیرخدمت FCL و Chartering

جدول ۶-۸: نگاشت توابع فرایند امضا کردن قرارداد در زیرخدمت FCL و Chartering

توابع	نحوه‌ی عملکرد	جزئیات کد
create_new_block()	ساخت بلوک جدید و امضا کردن قرارداد با کلید خصوصی کاربر	پیوست س
consensus()	بررسی وضعیت زنجیره تولید شده و آخرین ورژن زنجیره ذخیره شده در سرور	پیوست ع

در زیر خدمت FCL، بعد از زدن دکمه signature، تابع implement اجرا می‌شود که فرایند آن با دو زیر خدمت دیگر متفاوت است. از آنجایی که در این زیرخدمت از چارچوب Hyperledger Fabric استفاده شده تا عملیات ذخیره‌سازی قراردادها در این چارچوب صورت گیرد، دیگر فرایندهای قبلی اجرا نمی‌شود. در اینجا تنها لازم است ابتدا اطلاعات قرارداد امضا شود؛ سپس داده‌ها طبق آنچه که تعریف شده در قالب دیکشنری قرار گیرد. در انتها دیکشنری مورد نظر به بلاکچین Hyperledger Fabric ارسال می‌شود.

```
def implement(self):
    # The file is in list format
    full_file = self.get_file()

    # Sign contract information by user's private_key
    server_data, blockchain_data = self.sign_contract_data(full_file)

    #Send data to Hyperledger Fabric
    try:
        self.send_data_to_blockchain(blockchain_data)

        self.finished.emit('', True)
    except BaseException as error:
        print(error)
```

شکل ۶-۷: تابع implement مربوط به زیر خدمت Air

جدول ۶-۹: نگاشت توابع فرایند امضا کردن قرارداد و ارسال به شبکه بلاکچین Hyperledger Fabric

توابع	نحوه‌ی عملکرد	جزئیات کد
sign_contract_data()	ایجاد دیکشنری و امضا کردن قرارداد با کلید خصوصی کاربر	پیوست ف
send_data_to_blockchain()	ارسال دیکشنری اطلاعات به بلاکچین	پیوست ص

این بخش مربوط به فریم ورک جدیدی هست که دارم اضافه میکنم در نتیجه کامل نیست:

زمانی که کاربر روی دکمه مربوط به هر سرویس میزنه:

سازنده کلاس service_list_dialog فراخوانی میشود که این کلاس در فایل service_contract_list.py قرار دارد. در این کلاس یک شی از کلاس GetContractListAndCheckSignedWorker ساخته میشود و متد run آن اجرا میشود.

در متد run تمام قراردادهای مربوط به کاربر مورد نظر از سرور دریافت می‌شود. قراردادهای دریافتی باید در قالب تعریف شده باشد که به شرح زیر است:

```
{
  "services": [
    /* ONE CONTRACT */
    {
      "id" : "INT",
      "blockchain_chain_file" : "BOOLEAN",
      "number_of_user" : "INT",
      "users" : {
        "user_(ID)" : {
          "signed" : "BOOLEAN", /* This field is fill by application
*/
          "id" : "USER_ID"
        }
        /* Based on the number of users, there are user_(
dictionaries */
      },
      "date_created" : {
        "yaer": "",
        "month": "",
        "day": ""
      },
      "data" : {
        /**/
      },
    },
  ],
}
```

```

        "signed" : "(FULL OR SIGNED OR NOT)" /* This field is fill by
application */
    }
],
    "token" : "USER TOKEN"
}

```

زمانی که قراردادهای دریافت شد، به ازای هر قرارداد بررسی میشود که آیا تمام کاربران قرارداد مذکور را تایید نهایی کرده‌اند یا نه. در صورتی که قرارداد توسط تمام طرفین قرارداد تایید نهایی شده باشد باید مقدار متغیر blockchain_chain_file برابر True باشد. اگر مقدار آن False باشد در این صورت این قرارداد در لیست قراردادهای کاربر نمایش داده نمی‌شود.

در صورتی که قرارداد قابلیت نمایش در لیست کاربر را داشته باشد، با توجه به تعداد منعقد کنندگان قرارداد و افرادی که آن را امضای دیجیتال کرده‌اند، به قرارداد مذکور متغیری تحت عنوان signed اضافه میشود که میتواند سه مقدار FULL، USER و NOT داشته باشد. مقدار FULL برای زمانی است که تمام افراد طرفین قرارداد آن را امضای دیجیتال کرده باشند، مقدار USER زمانی است که تمام افراد امضا نکرده‌اند ولی کاربر وارد شده به نرم افزار قرارداد مذکور را امضا کرده است و مقدار NOT زمانی است که تمام افراد و خود کاربر امضا نکرده باشند.

بعد از انجام این عملیات، لیست تمام قراردادهایی که قابلیت نمایش در لیست کاربر دارند به عنوان خروجی پاس داده میشود.

بعد از اجرای تابع run، تابع after_data_download اجرا می‌شود. در این متد با توجه به تعداد قراردادهای ردیف در لیست کاربر ایجاد می‌شود. در این تابع، به ازای هر قرارداد یک شی از کلاس MyQWidgetItem ساخته میشود که هر شی شامل اطلاعات قرارداد می‌باشد. در این کلاس برای هر قرارداد دکمه‌ای قرارداده شده است که با کلیک کردن بر روی آن اطلاعات مربوط به هر قرارداد به کلاس Ui_service_dialog پاس داده می‌شود؛ به عبارتی دیگر یک شی از این کلاس ساخته می‌شود و اطلاعات مربوط به قرارداد مذکور به

سازنده‌ی آن پاس داده می‌شود. سپس توابعی دیگری از جمله `init_ui`، `load_progress_bar`، `load_table` و `load_table_header` به ترتیب اجرا می‌شوند.

مراجع

پیوست

```
def valid_hash(chain):
    digest = hashes.Hash(hashes.SHA256())
    for contract in chain[1:]:
        block_data = json.dumps(contract['data'], sort_keys=True) + str(round(contract['timestamp'])) + str(
            contract['proof_of_work'])
        digest.update(block_data.encode())
        hashed = digest.finalize()
        if hashed.hex() == contract['hash']:
            return True
        else:
            return False
```

پیوست ا. تابع valid_hash در سمت سرور

```
def chain_validity(chain):
    is_chain_valid = True
    for key in range(len(chain)):
        if key == 0:
            continue
        else:
            if chain[key]['previous_hash'] != chain[key - 1]['hash']:
                return False
    return is_chain_valid
```

پیوست ب. تابع chain_validity در سمت سرور

```
def sign_validity(chain):
    for contract in chain[1:]:
        block_signature = contract['signature']
        cipher = contract['hash']
        sign = base64.b64decode(block_signature['sign'])
        public_key = public_key_load(block_signature['public_key'])
        is_sign_valid = True
        try:
            public_key.verify(
                sign,
                cipher.encode(),
                padding.PSS(
                    mgf=padding.MGF1(hashes.SHA256()),
                    salt_length=padding.PSS.MAX_LENGTH
                ),
                hashes.SHA256()
            )
        except InvalidSignature:
            is_sign_valid = False
    return is_sign_valid
```

پیوست ج. تابع sign_validity در سمت سرور

```

async queryContract(ctx, contractNumber) {
  const contractAsBytes = await ctx.stub.getState(contractNumber);
  if (!contractAsBytes || contractAsBytes.length === 0) {
    throw new Error(`${contractNumber} does not exist`);
  }
  console.log(contractAsBytes.toString());
  return contractAsBytes.toString();
}

```

پیوست د. تابع queryContract در قرارداد هوشمند

```

async addContract(ctx, contractNumber, data, data_signed, username, public_key) {
  console.info('===== START : Create contract =====');
  const contract = {
    data: data,
    docType: 'contract',
    signature: {
      data_signed: data_signed,
      username: username,
      public_key: public_key
    }
  };
  await ctx.stub.putState(contractNumber, Buffer.from(JSON.stringify(contract)));
  console.info('===== END : Create contract =====');
}

```

پیوست ه. تابع addContract در قرارداد هوشمند

```

async queryAllContracts(ctx) {
  const startKey = '';
  const endKey = '';
  const allResults = [];
  for await (const {key, value} of ctx.stub.getStateByRange(startKey, endKey)) {
    const strValue = Buffer.from(value).toString('utf8');
    let record;
    try {
      record = JSON.parse(strValue);
    } catch (err) {
      console.log(err);
      record = strValue;
    }
    allResults.push({ Key: key, Record: record });
  }
  console.info(allResults);
  return JSON.stringify(allResults);
}

```

پیوست و. تابع queryAllContracts در قرارداد هوشمند

```

exports.query = async (req, res) => {
  try {
    const {contract, gateway} = await configNetwork();
    const result = await contract.evaluateTransaction('queryAllContracts');
    res.status(200).json({response: result.toString() });

    // Disconnect from the gateway.
    await gateway.disconnect();
  } catch (error) {
    console.error(`Failed to evaluate transaction: ${error}`);
    res.status(500).json({error: error});
    process.exit(1);
  }
};

```

پیوست ز. GET API برای واکشی تمام بلوک‌ها

```

exports.queryContract = async (req, res) => {
  try{
    const contractNumber = req.params.contractNumber;
    const {contract, gateway} = await configNetwork();
    const result = await contract.evaluateTransaction('queryContract', contractNumber);
    res.status(200).json({response: result.toString() });

    // Disconnect from the gateway.
    await gateway.disconnect();
  }
  catch (error) {
    console.error(`Failed to evaluate transaction: ${error}`);
    res.status(500).json({error: error});
    process.exit(1);
  }
};

```

پیوست ح. GET API برای واکشی یک بلوک خاص

```

exports.addContract = async (req, res) => {
  try{
    const key = 'CONTRACT' + req.body.key;
    const data = req.body.data;
    const data_signed = req.body.signature.data_signed;
    const username = req.body.signature.username;
    const public_key = req.body.signature.public_key;
    // console.log(req.body)
    const {contract, gateway} = await configNetwork();
    await contract.submitTransaction('addContract', key, data, data_signed, username, public_key);
    res.status(200).json({response: "Contract added"});

    // Disconnect from the gateway.
    await gateway.disconnect();
  }
  catch (error) {
    console.error(`Failed to evaluate transaction: ${error}`);
    res.status(500).json({error: error});
    process.exit(1);
  }
};

```

پیوست ط. POST API برای اضافه کردن قرارداد جدید به شبکه بلاکچین

```
def show_login_dialog(self, landing_page):
    self.login_dialog = Ui_login_dialog(landing_page)
    self.login_dialog.exec_()
```

پیوست ی. تابع `show_login_dialog` جهت اجرای صفحه ورود به نرم افزار تحت دسکتاپ

```
def store_keys(self, username):
    if self.user_token != None:
        with open('token.bin', 'wb') as token_file:
            token_file.write(self.user_token.encode())
        token_file.close()
        with open('user.bin', 'wb') as user_file:
            user_file.write(username.encode())
        user_file.close()
        ps, pu = self.generate_private_public_key()
        self.store_private_key(username, ps)
        self.store_public_key(username, pu)
```

```
def generate_private_public_key(self): ...
```

```
def store_private_key(self, username, ps): ...
```

```
def store_public_key(self, username, pu): ...
```

پیوست ک. تابع `store_keys` و توابع مورد نیاز آن

```
def lets_upload(self, landing_page):
    ...
    If the user is login to the software the first time,
    he should send his public key to the server.

    "user_public_key" variable is initialized when the user is login to the system.
    if it is the first time, the server returns "None" as a public key.
    ...
    if self.check_public_key():
        if self.is_public_key_same():
            self.pu_key = True
        else:
            self.pu_key = False
            self.pv_warning_dialog = Ui_pv_warning_dialog(landing_page)
            self.pv_warning_dialog.exec_()
    else:
        self.send_public_key_to_server()
        self.pu_key = True
```

```
def check_public_key(self): ...
```

```
def is_public_key_same(self): ...
```

```
def send_public_key_to_server(self): ...
```

پیوست ل. تابع `lets_upload` و توابع مورد نیاز آن

پیوست م.

با کلیک کردن بر روی دکمه Air Cargo (یا سایر دکمه‌های مربوط دو زیرخدمت دیگر) تابع airJob اجرا می‌شود. که به دنبال آن تابع run اجرا می‌شود که در شکل زیر آورده شده است. در این تابع ابتدا تمام قراردادهای مربوط به Air دریافت می‌شود. با بررسی هر قرارداد، در صورت تایید نهایی قرار داد مورد نظر به لیست اضافه می‌شود تا در صفحه لیست قراردادها نمایش داده شود. همچنین در این تابع وضعیت قرارداد از جهت امضای دیجیتال شدن مورد بررسی قرار می‌گیرد.

```
def run(self):
    user_type = self.read_user_type()
    user_id = self.read_user_id()
    user_token = self.read_user_token()
    c_list = []
    if user_type == 'customer':
        url = "https://dev5.cayload.com/api/av1/air_cargo_customer_data_quotations/customer_list"
    elif user_type == 'provider':
        url = "https://dev5.cayload.com/api/av1/air_cargo_customer_data_quotations?provider={}".format(user_id)
    else:
        print('User Type is not correct.')

    headers = {
        "Content-Type": "application/json",
        "Authorization": "Token {}".format(user_token)
    }
    contracts = requests.get(
        url,
        headers=headers
    ).json()

    air_contracts = contracts['air_cargo_customer_data_quotations']

    if user_type == 'customer':
        for contract in air_contracts:
            if contract['blockchain_chain_file']:
                c_list.append(contract)
                chain_file_url = 'https://dev5.cayload.com/' + str(contract['blockchain_chain_file']['file'])
                chain = self.get_chain(chain_file_url)
                correspond = contract['provider']['email']['key'] or \
                    contract['provider']['phone']['key']

                own = contract['service']['customer']['email']['key'] or \
                    contract['service']['customer']['phone']['key']
                correspond_sign = self.corresponds_sign(own, correspond, chain)
                if correspond_sign == 'Full':
                    contract['signed'] = 'full'
                if correspond_sign == 'user':
                    contract['signed'] = 'signed'
                if correspond_sign == 'Not':
                    contract['signed'] = 'not'
            self.finished.emit(c_list)

    elif user_type == 'provider':
        for contract in air_contracts:
            if contract['blockchain_chain_file']:
                c_list.append(contract)
                chain_file_url = 'https://dev5.cayload.com/' + str(contract['blockchain_chain_file']['file'])
                chain = self.get_chain(chain_file_url)
                correspond = contract['service']['customer']['email']['key'] or \
                    contract['service']['customer']['phone']['key']
                own = contract['provider']['email']['key'] or \
                    contract['provider']['phone']['key']
                correspond_sign = self.corresponds_sign(own, correspond, chain)
                if correspond_sign == 'Full':
                    contract['signed'] = 'full'
                if correspond_sign == 'user':
                    contract['signed'] = 'signed'
                if correspond_sign == 'Not':
                    contract['signed'] = 'not'
            self.finished.emit(c_list)

def read_user_type(self): ...

def read_user_id(self): ...

def read_user_token(self): ...
```

در شکل زیر، تابع `corresponds_sign` وضعیت قرارداد مورد بررسی قرار می‌گیرد تا مشخص شود قرارداد مورد نظر بطور کامل توسط کاربران امضای دیجیتال شده، هیچ یک امضا نکرده‌اند یا امضا کننده قرارداد کاربر وارد شده می‌باشد.

```
def corresponds_sign(self, user, correspond, chain):
    """
    Checking the number of signs.
    If both sides of the contract sign it, the contract has been signed FULLY. (=Full)
    If one side of the contract sign it who is login, the contract has been signed by the user. (=user)
    If no one signs the contract, the contract has not been signed. (=Not)
    """
    count = 0
    user_flag = False
    # chain = chain[0]
    if len(chain) == 1:
        return 'Not'
    else:
        for contract in chain[1:]:
            if contract['signature']['user'].upper() == correspond.upper():
                count += 1
            if contract['signature']['user'].upper() == user.upper():
                count += 1
                user_flag = True
        if count == 2:
            return 'Full'
        elif user_flag:
            return 'user'
        else:
            return 'Not'

def get_chain(self, chain_file_url): ...
```

پیوست ن.

کاربر با کلیک کردن بر دکمه Contract Details، تابع run که جزئیات آن در شکل زیر آمده است اجرا می‌شود. در این تابع بعد بررسی‌های لازم، PDF مربوط به قرارداد با تابع create_contract_pdf ساخته می‌شود.

```
def run(self):
    is_contract_sign = 'False'
    is_bc_file_exist = False
    user = self.user.decode('UTF-8')
    chain = self.get_full_chain()
    for contract in chain[1:]:
        if contract['signature']['user'].upper() == user.upper():
            is_contract_sign = 'True'
    if self.is_bc_file_stored():
        fcl_data = 'bc exist'
        data = self.fetch_bc_data()
        self.create_contract_pdf(data)
        is_bc_file_exist = True
        local_chain = self.get_local_chain()

    if not self.is_bc_file_stored() and is_contract_sign == 'True':
        self.store_bc_file(chain)
        data = self.fetch_bc_data()
        self.create_contract_pdf(data)
        is_bc_file_exist = True
    else:
        fcl_data = 'bc not exist'
        self.create_contract_pdf('none')

    self.finished.emit(is_contract_sign, is_bc_file_exist)
```

```
def get_local_chain(self): ...
```

```
def is_bc_file_stored(self): ...
```

```
def store_bc_file(self, chain): ...
```

```
def fetch_local_contracts(self, type): ...
```

```
def create_contract_pdf(self, data): ...
```

```
def none_check(self, value): ...
```

```
def fetch_bc_data(self): ...
```

```
def decrypt_blockchain_file(self, file_name): ...
```

```
def decrypt_with_private_key(self, cipher_message): ...
```

```

def create_new_block(self, chain):
    user = self.read_user().decode('UTF-8')
    block_data, correspond_len = self.implement_block_data()
    nonce = 0
    epoch = time()
    chain_data = json.dumps(block_data, sort_keys=True)
    chain_data = chain_data + str(round(epoch))
    block_hash = self.hash_block(chain_data + str(nonce))
    if block_hash[-2:] != '00':
        while block_hash[-2:] != '00':
            nonce += 1
            block_hash = self.hash_block(chain_data + str(nonce))
    signature = self.signature(block_hash).decode('UTF-8')
    public_key = self.decrypt_public_key_file()
    block = {
        "index": len(chain) + 1,
        "timestamp": epoch,
        "data": block_data,
        "signature": {"sign": signature, "user": user, "public_key": public_key.decode('UTF-8')},
        "previous_hash": chain[-1]['hash'],
        "hash": block_hash,
        "proof_of_work": nonce
    }
    return block

def implement_block_data(self): ...

def public_key_load(self, public_key_pem): ...

def encrypt_with_public_key(self, public_key_load, key): ...

def hash_block(self, data): ...

def signature(self, hash): ...

def decrypt_public_key_file(self): ...

def create_symmetric_key(self, username): ...

```

پیوست س. ایجاد بلوک جدید و امضا کردن قرارداد در زیر خدمت FCL و Chartering


```

def consensus(self, chain):
    full_chain = self.get_full_chain()
    if (len(full_chain) > len(chain)) and chain[len(chain) - 1]['timestamp'] < full_chain[len(full_chain) - 1][
        'timestamp']:
        regenerated_block = self.create_new_block()
        full_chain.append(regenerated_block)
        user = self.read_user()
        symmetric_key = self.create_symmetric_key(user.decode())
        fernet = Fernet(symmetric_key)
        encrypted = fernet.encrypt(str(full_chain).encode())
        identify = str(self.data['id'])
        with open('chartering/contracts_bc/contract_' + str(self.data['id']) + '_' + self.id + '.bin', 'wb') as user_file:
            user_file.write(encrypted)
        user_file.close()
        list_cahin = []
        list_cahin.append(chain)
        url = "https://dev5.cayload.com/api/avl/chartering_customer_data_inquirys/{id}/blockchain_on_sign".format(
            id=identify)
        user_token = self.token.decode('UTF-8')
        r = requests.post(url, json={"contract": list_cahin, "passer": 5},
            headers={"Content-Type": "application/json",
                "Authorization": "Token {}".format(user_token)})
    else:
        user = self.read_user()
        symmetric_key = self.create_symmetric_key(user.decode())
        fernet = Fernet(symmetric_key)
        encrypted = fernet.encrypt(str(chain).encode())
        with open('chartering/contracts_bc/contract_' + str(self.data['id']) + '_' + self.id + '.bin', 'wb') as user_file:
            user_file.write(encrypted)
        user_file.close()

        user_token = self.token.decode('UTF-8')
        identify = str(self.data['id'])
        list_cahin = []
        list_cahin.append(chain)
        # print(list_cahin)
        # print(type(list_cahin))
        url = "https://dev5.cayload.com/api/avl/chartering_customer_data_inquirys/{id}/blockchain_on_sign".format(
            id=identify)
        r = requests.post(url, json={"contract": chain, "passer": 5},
            headers={"Content-Type": "application/json",
                "Authorization": "Token {}".format(user_token)})

```

پیوست ع. بررسی وضعیت زنجیره تولید شده و زنجیره ذخیره شده در سرور

```

def sign_contract_data(self, latest_file):
    username = self.read_user().decode('UTF-8')
    raw_contract_data, contract_id = self.implement_data()
    index = str(len(latest_file) + 1)
    contract_data = json.dumps(raw_contract_data)
    public_key = self.decrypt_public_key_file()
    contract_data_signed = self.signature(contract_data).decode("utf-8")
    server_data = {
        "index": index,
        "key": contract_id + '_' + index,
        "data": raw_contract_data,
        "signature": {
            "sign" : contract_data_signed,
            "user": username,
            "public_key": public_key,
        },
        "previous_hash": "",
        "hash": "",
        "proof_of_work": "",
        "timestamp": time()
    }
    blockchain_data = {
        "key": str(contract_id + '_' + index),
        "data": raw_contract_data,
        "signature": {
            "data_signed" : str(contract_data_signed),
            "username": str(username),
            "public_key": public_key,
        }
    }
    return server_data, blockchain_data

```

```
def implement_data(self):...
```

```
def public_key_load(self, public_key_pem):...
```

پیوست ف. امضا کردن قرارداد و ساخت دیکشنری اطلاعات آن در زیر خدمت Air

```

def send_data_to_blockchain(self, contract_data):
    url = 'https://b1.cayload.com:443/data/add'
    headers = {
        "Content-Type": "application/json",
    }
    result = requests.post(url, json=contract_data)
    return result

```

پیوست ص. ارسال داده‌های قرارداد به بلاکچین در زیر خدمت Air